Ч. 113 (14.944). Львів, четвер 26. травня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Шеф румунського ґенерального штабу

приїде в найближчому тижні до Польщі.

Шеф румунського ґен. штабу ґен. Йонеску зі своїм заступником та кількома вищими старшинами, приїде в найближчому тижні до Польщі з офіційною візитою і буде там приблизно один тиждень.

КАРА СМЕРТИ В РУМУНІЇ.

Румунський уряд впровадив окремим законом кару смерти за замах на короля або члена королівської родини, голову і представника чужої держави та за який небудь політичний замах.

Цей закон тимчасово введено на один рік.

КОДРЕАНУ НЕ ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ВИНИ.

На вчорашній розправі Кодреану заявив, що він не апробував убивства прем. Дуки і що зрештою під час процесу у справі того убивства його увільнили. Опісля зізнавали свідки.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ПРЕМІЯНИХ ВКЛАДКОВИХ КНИЖЕЧОК КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ

„ДНІСТЕР"

у Львові вул. Руська ч. 20.

В льосуванні переведеному на засіданні Надзірної Ради Кооперативного Банку „Дністер" у Львові в дні 19. травня 1938 припали премії за ощадність за такі преміяні книжечки:

по зол. 25.— на число книжечки 30.311, 30.369 і 30.394
по зол. 50.— на число книжечки 30.299 і 30.409.

Дирекція Кооперативного Банку „Дністер" у Львові.

Всі Елеґантні Панове

убираються у знанім кравецькім сальоні

ГРИГОРІЯ КЛЮКА

Львів, Академічна 14, I. п. Тел. 115-65.

Чи Канада стане по боці Вел. Британії на випадок війни?

Канадійський премієр зясував у парляменті напрямну лінію закордонної політики Канади.

На випадок війни — ствердив він — одино кий парлямент вирішить на основі обставин, чи Канада має вмішатися у війну. Годі проголошувати згори невтральність до всякого конфлікту, в який булаб вмішана Англія — як цього деякі домагаються — бо це становилоб заохоту для наїздника. Будемо у контакті з Англією та з іншими краями, що змагають до мира, та дальше будемо виконувати розважну програму національної оборони.

Наради чехословацького премієра з послами Франції та Анґлії.

Як подають із Праги, премієр Годжа відбув нараду з послами Англії та Франції про біжучі справи.

ЧЕХИ ФОРТИФІКУЮТЬ ДАВНИЙ АВСТРІЙСЬКИЙ КОРДОН?

Віденська преса повідомляє, що чехи фортифікують кордон від Австрії; його обсаджено реґулярним військом, стягаючи митну сторожу.

РОЛЯ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ ТА БРИТІЙСЬКОЇ ПРЕСИ В ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКОМУ КОНФЛІКТІ.

Німецька преса закидає деяким бритійським колам, що вони тенденційно представляють хід конфлікту і творять леґенду, немовби це Велика Британія врятувала загрожений мир. „Німеччина була готова нарушити чехословацьку територію, — мовляв — але рішуче становище В. Британії не допустило в цій хвилині до катастрофи." Полемізуючи з тим твердженням, німецькі часописи стверджують, що бритійський амбасадор у Берліні дістав заперечення вісток про рухи німецьких військ; не зважаючи на те, анґлійська преса поширювала алярмуючі вістки на цю тему. Це недвозначно характеризує здогадних „приятелів мира" в Анґлії. Коли чехи демонстрували і провокували німців та змобілізували резервістів, Німеччина зберегла спокій і не втратила зимної крови, не зважаючи на суперечні чеські зусилля: представити ситуацію як грізну. Значить, — твердження, мовляв, це Анґлія врятувала мир, зовсім неправдиве.

РОЗМОВА ГЕНЛЯЙНА З ГОДЖЕЮ НЕ ДАЛА ВИСЛІДУ.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Праги: Німецько-судетські політичні кола твердять, що понеділкова розмова Генляйна з Годжею не принесла відпруження. Зі Судетів напливають дальше вістки про нові інциденти.

ГЕНЛЯЙН НЕ ХОЧЕ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ „В ТІНИ БАГНЕТІВ".

Про цю розмову подають з Праги такі подробиці: Вона тривала три години. Генляйн заявив на вступі розмови, що приходить на запрошення чехословацького премієра і домагається, щоби це виразно підкреслили в комунікаті про розмову. Йде про те, що з ініціятивою виступив чехословацький уряд, не Генляйн. Дальше зажадав Генляйн, щоб уряд відкликав зі Судетів війська, заявляючи, що як цього домагання не виконають, він скидає зі себе відповідальність за комплікації, до яких це може довести. Справи статуту для меншин не порушували зовсім на цій конференції.

„Цайт" (орган німецько-судетської партії) підкреслює, що переговори з меншинами не можуть іти „в тіни баґнетів".

—o—

Форальберґ відірвано від Австрії.

Колишній австрійський союзний край Форальберґ відділено від Австрії та прилучено до провінції (Ґау) Швабії (Баварія, Віртенберґ і Баден).

Sygn. VI. 1. Pr. 172/38. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie, w składzie: Wiceprezes S. O. Ł. Ma[illegible], Sędziowie S. O.: D.r J. Locker i D.r St. Horodyski, w sprawie konfiskaty nr. 100 czasopisma p. t. „Dilo" z daty Lwów, dnia 11 maja 1938 r., do Sygn. VI. 1. Pr. 172/38, — na posiedzeniu niejawnym w dniu 14. maja 1938 r. po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 10. maja 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" nr 106 z daty Lwów, dnia 11. maja 1938 r., zawierającego: 1) w artykule zaczynającym się w tytule od słów: „Ro[illegible]" w całości z tytułem; 2) w artykule zaczynającym się w tytule od słów: „Podiji" — w całości z tytułem [illegible] ad 1), 2), występku z art. 170 k. k. — zarządzenie zniszczenia całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17. grudnia 1862 (Dz. p. p. nr. 6 ex 1863), t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie. Wymienione artykuły mają na celu przez niezgodne z prawdą i tendencyjne naświetlenie położenia ludności ukraińskiej na ziemiach wschodnich, oraz polityki czynników państwowych wobec tejże ludności szerzyć wiadomości, mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Ł. Malicki, w. r. Protokólant: St. Mędraś, w. r. Za zgodność: w. z. Warzeszczak kier. rejestr.

Однодушні ухвали Ц. К. УНДО та їх політична інтерпретація.

Львів, 25. травня 1938.

Декларація ЦК УНДО з 7. травня ц. р. та ефект, який вона викликала в Польщі і за кордоном, відвернула увагу українського громадянства від внутрішніх українських злободневних питань. Відвернула теж і від справ, які від довшого часу творили внутрішньо-політичні труднощі УНДО. Ніде правди діти: після двох останніх засідань ЦК, себто після засідання 7. і 21. травня, які покінчилися відомими однодушними ухвалами, могло повстати враження, що ці труднощі усунені, що вони вже не істнують.

Не є завданням преси фальшиво інформувати своїх читачів. Тим менше є це завданням української преси, яка в сучасних політичних умовинах має ще й спеціяльну місію: активізувати українську прилюдну опінію і зосереджувати її увагу на найважніших політичних справах. І тому „Діло", яке може й найбільше причинилося до викристалізування й оформлення реакції українського громадянства на невдачі т. зв. нормалізаційної тактики, не може — навіть не зважаючи на сьогоднішнє важке положення нації, навіть признаючи, що теперішня поважна хвилина надається найменше на прилюдну дискусію на внутрішньо-партійні теми, — не виконати до кінця свого обовязку: не може не вияснити політичного сенсу однодушности ухвал ЦК УНДО з 7. і 21. травня. Робимо це ще й тому, що після цих обох засідань ЦК поширилися серед нашого громадянства думки, які невірно передають справжній внутрішній стан в УНДО. Поширення таких думок і сплеток нікому не потрібне. Не вважаємо теж, щоб законспіровування перед широким загалом того, що діється внутрі нашої партії, мало сьогодні її скріпити. Внутрішньо-партійна суперечка в УНДО прибрала вже, на нашу думку, настільки спокійні форми, так докладно обі сторони відмежовують справи першорядні від другорядних, врешті, так далеко (навіть для противників опозиції!) відбігають мотиви істнування внутрішньої опозиції УНДО від маленьких особистих справ, що прилюдна дискусія на ці теми може бути лише корисна. Вона може партію лише скріпити, бо заторкує справи, які мають загальний інтерес. Славити Бога, ми, здається, увійшли в стадію, де навіть з кризи можна вийти скріпленим, де „опозиція" стає вищем здоровим, де — навпаки — її недостача моглаб привести необчислимі шкоди загальному інтересові.

Здається, погодимося всі, що істотний сенс кризи т. зв. нормалізаційної тактики можна

звести до двох ствержень: 1) до відсутности ефективних осягів тієї тактики; 2) до перекреслення польським партнером політичних засновків тієї тактики. Перший факт признають усі. Щоб коротко пояснити другий, пригадаємо, що майже трилітня „нормалізаційна“ дійсність перекреслила її первісну політичну концепцію. Нема сьогодні мови про те, щоб залагода польсько-української політичної, соціяльної і господарської боротьби спиралася на засаді взаємного порозуміння двох **рівнорядних партнерів. Те,** що істотне для слова „нормалізація“: **рівнорядність і змагання до кращого** — щезло, як щезає омана. Чейже самі поляки не кажуть, що українці сьогодні є партнером у нормалізації — (очевидно без лапок!) і що остання, конкретна „нормалізація“ довела до поправи українсько-польських взаємин.

Не хочемо сьогодні довше спиняватись над тими твердженнями, ані їх доказувати. Їх повторювали таку безліч разів і на сторінках української преси, зокрема „Діла“, і на зібраннях провідних органів УНДО і в польському парляменті, що від критичних уваг на тему „нормалізації“ кожному з нас уже в ухах переливається. Те, що сьогодні хочемо підкреслити, є ось що: кріза нормалізації, як тактично-політичної доктрини, не вичерпуєтся, бодай для українського громадянства, у тому, що вона не мала практичних успіхів і що її політичний сенс загубився. Сьогодні прийшов до цих двох моментів дуже виразно ще третій, може для нас українців найважніший: нормалізація, як тактично-політична доктрина, витворила в українському, головно інтелігентському активі своєрідний спосіб політичного думання і скривлений підхід до польсько-української дійсности. Цей актив усе ще, не зважаючи на наявні невдачі, не може визбутися надії, не може отрястися з решток сподівань, що **„всеж таки“**, що **„може таки“** можна буде на засаді розмов, договорів чи інтервенцій змінити сучасну українську політичну дійсність. Те, що в міжнаціональних взаєминах істотне, а саме психічний підхід що лише **створення власної сили** і віра що лише готовість до політичної боротьби і **повсякчасна здібність цю боротьбу скріплювати** є одинокою леґітимацією стати партнером, отже ці дві найважніші підстави політичного реалізму просто заниділи в останніх часах перестали існувати як підставні категорії політичного думання великої частини нашої інтелігентської верхівки. І це та найпрікріша і найбільш небезпечна позиція нормалізаційного білянсу. Прикріша ніж захитання авторитету УНДО ніж фіяско самої ідеї нормалізації. Очевидно, що ті, які свідомі цієї небезпеки, повинні зробити все, щоб привернути стан віри у потребу політичної боротьби і поправити самопочуття українського активного громадянства.

Сміємо твердити, що декларація Ц. К. УНДО з 7. травня була тим щасливим політичним ходом, якого від літ у нас не робили. Вона підвищила тон, потрібний в українській дійсности, підкріпила почуття самопевности, піднесла потенціял боротьби в усьому українському громадянстві. Те громадянство відчуло, що з моментом проголошення тієї декларації період залежности української політики від розмов, інтервенцій і т. п. покінчився, а навіть, що ця політика ввійшла в орбіту сьогоднішніх европейських подувів. Те самопочуття скріпила безумовно реакція польської і світової преси на декларацію з 7. травня.

Чи найдеться політично відповідальна людина, яка хотілаб цей ефект виступу Ц. К. — підкреслюємо: в українському громадянстві — ослабити, яка порвалаб знову щасливо віднайдену нитку Аріядни в українському політичному лябіринті? Чи не здає собі справи майже кожний з того, що саме тепер, саме після проголошення декларації з 7. травня наступив найтрудніший момент, момент політичного її використання? Отже, що кожний фальшивий крок, хочби й у найкращій інтенції подуманий, може знівечити спільно добутий ефект?

Здається, не потребуємо вже довше розводитися над думкою, що упрощуванням справи є погляд, неначе внутрішні ріжниці в УНДО перестали існувати саме наслідком спільно зробленого важного кроку. Ті ріжниці є далі. Не вирівнано ріжниць поглядів на орґанізацію політичної праці, ані на розділ проводу УПР від проводу УНДО, ані врешті на реорганізацію структури партії. І кожний, здається, признае теж, що ані день 7. травня ані день 21. травня, себто ані час після розвязання Союзу Українок і проголошення декларації Ц. К., ані реакція на неї політичного світу, так дуже видна 21. травня, не були тими підхожими моментами для остаточного вирішення цих справ в УНДО.

Підсумовуємо: ріжницю поглядів на тактику партії вирівняли теоретично на Народньому Зїзді. Це вирівняння найшло свій перший практичний вияв в однодушній декларації з 7. травня ц. р. Та проте ріжниць на структуру партії і орґанізацію її праці не усунено. Однак 21. травня стверджено, що **негайна внутрішня розгривка може ослабити політичний ефект декларації з 7. травня і припинити реалізацію тих політичних ходів, які, в дальшому, проголошена декларація з 7. травня на провід партії і цілу партію накладае.**

Ось це, на нашу думку, справжній сенс однодушности ухвал Ц. К. УНДО з 7. і 21. травня ц. р. та останнього його комунікату.

В. Кузьмович.

ЛЕЩКІВСЬКІ САМОДІЛИ
і ШОВКИ з МІЛЯНІВКА
склад „ЛЕЩКІВ“ ЛЬВІВ
Коперника 2. Тел. 258-88

Коротка память у Совітах.

Мнемонікою (мнемотехнікою) зветься добір засобів для поліпшення, удосконалення людської памяти, так би мовити, наука про це. Не знаємо, як буде називатися наука про погіршення памяти, яку безумовно мусять винайти і запровадити в СССР. Це не значить, що тамошня людина не памятатиме того, що було вчора, мабуть можна „буде „навіть“ памятати про події, що відбувалися три, чотири місяці тому, але в жадному разі не про те, що було давніше. Залишиться тільки память, що (від початку світа) був „геніяльний батько народів“ Сталін, отже були радість і щастя в СССР.

І газети слід буде нищити по всьому СССР, негайно, як їх прочитають. Бо справді: навіщо читати стародавні ґазети з якогонебудь, скажім, давноминулого 1. травня 1937 р.?!..

Ганебні нісенітниці можна там вичитати, тай більш нічого. Наприклад: червона армія, сотні тисяч манифестантів, робітники і робітниці інжиніри і техніки, вчені і службовці ентузіястично, з найщирішою любовю вітають (крім зрозуміло самого вожда) найближчих співробітників вожда і найпевніших його товаришів...

Алеж на цьому лівому крилі Ленінського мавзолею поруч із людиною у кашкеті і в сірій салдатській шинелі стояли Рудзутак, Межлаук, Рухімович, Антипов, Сулімов... Цеж „вороги народу“, більшість з яких вже закінчили не тільки дні „товаришування“ з „вождем“, але і взагалі свій побут на землі!...

А взяти газети на „щасливій квітучій Україні“ з 1. травня 1937 р. Тоді-ж на Хрещатику маніфестанти вітали „уряд“ совітської України, партію большевиків України, вітали... кого?! страшно і сказати, жахливо і подумати?!... Якіра, Любченка, Хатаевича, Шелехеса, Балицького, Попова, Затонського, Кудрявцева, Василенка! Добрий українець холодним потом обливається, коли хоч одне таке прізвище присниться йому, а тож на тобі... вітали... любили... прилюдно!

А в Минську? Кому кричали „ура“? кому махали кашкетами, хустками? кого портрети носили разом з портретами московських „вождів“?! „Фашистівським наймитам“, „троцкистським гадам“, Голодедові, Червякову, Шарангович, Уборевичу...

А вони і собі руки підносили, посміхалися!...

Не будемо вже навіть згадувати про Арменію, Узбекістан тощо...

І-ший дешевий сезон тільки до 15. червня
ЛІКУВАННЯ ричалтом Зл. 155·—
Інформації:
ІВОНІЧ-ЖИВЕЦЬ

Навіть у такому небезпечному, загроженому місті, як Хабаровськ приймали привіти від юрби, здавалося — найпевніші люди та ві[рні] люди... секретар крайкома партії Варейкіс або начальник політуправління далекосхідньої армії Хаханьян чи комісар державної безпеки І. ранґи Дерибас... Які імена, які люди, який політичний стаж!!..

А де вони тепер? Добре коли там куди крук і кісток не заносить а то може саме їх кістки крук і носить до ближчих якихось місцевостей. Зрозуміло, коли збереглися ще ці кістки...

Собі можна було не вірити, самій собі людина здавалася непевна. А їм не вірити?!

І якже вітати та любити цього року людей, коли може в майбутньому всі ці „вожди“ будуть уже не вожди, а „оскаженілі собаки“ якщо ще не гірше?!..

А так і тихо, і спокійно... Не памятаємо кого вітали і любили минулого року, вітаємо і любимо цього року, бо знаємо, що за рік уже їх забудемо і проклянемо.

А що булоб якби червоноармійці мали добру память?!..

1-го травня вони складають „червону присягу“, тобто як там не як, а жовнірську присягу урядові, своїм керманичам. Безумовно є такі, для яких ця присяга нічого не варт, алеж є багато таких юнаків, які з очами зпід дашка шолому спрямованими на трибуну, тримаючи міцно рушницю „на руку“, дзвінко повторюють: „Я син трудового народу!“...

І цей день не може не відзначатися в памяті такого юнака, як не могла не відзначитися, свіжім в памяті червоноармійців київської залоги постать найвищого військового керманича, по наказу якого за щойно принесеною присягою вони мусять віддати своє життя, постать Якіра.

А червоноармійці Минської залоги, що приносили присягу 1. травня 1937 р. не можуть, згадуючи про цей день, забути постать командарма Уборевича...

У Харкові червоноармійці не могли забути Дубового, в Ростові на Дону Каширіна...

А в Москві чи не командарм Белов командував московською залогою, чи проходячи перед трибуною не впивалися по жовнірськи очі захоплених червоноармійців у „легендарних героїв“ уславненої перед ними громадянської війни — маршалів Тухачевського, Єгорова, чи не вдивлялися зацікавлені очі комсомольців у найвищий для них, військовий партійний авторитет, у довгобородого Гамарника.

— „Це є твоя найвища військова влада, якій з сьогоднішнього дня ти присягнув бути вірним, відданим до останньої краплі крови“.

Ні!... це вже не твоя найвища влада... це вже твої найпідліші, найогидніші вороги.

А як же бути з памяттю?!.. з памяттю про 1-го травня 1937 р.?!..

І якимиж очима доводилось дивитися 1-го травня 1938 р. червоноармійцям на своїх найвищих керманичів по всіх містах СССР?!..

— А хто тебе знае? Може і ти за декілька днів будеш „ворогом народу“!

А в Москві?!..

Ось проходять служачі військової академії імени Фрунзе. І чи не повставало у них питання:

„А де наш довголітній начальник командарм Корк, який виховував нас? Його нема між живих, але його не поховано під мурами Кремля, а кістки його викинули навіть невідомо куди“.

Ідуть „славні соколи соціялістичної батьківщини“.

Зник їхній попередній начальник командарм Алксніс!...

І це не звичайна зміна на командному становищі, ні, його „зліквідовано“ як „ворога народу“!...

— Та який він ворог народу? — ...з якою чимало летунів криються перед собою...

— А чи і ти часом не трапиш так як і Алксніс? — зухвало дивляться інші на нового начальника, командарма Лактіонова...

— А всім вам одна ціна! — ... в інших, байдужніших.

Ось замість Гамарника стоять ... тичні комісари: Мехліс і Шаденко.

Цілком зрозуміло, що вони в ... не можуть вже користуватися ...

армійської маси тим авторитетом, який був у "амарника свого часу. Бо коли виявилось, що навіть „сам" Гамарник із своєю „славою", член політбюра, близька людина до Сталіна міг стати „ворогом народу", то щож говорити про цих?! Чи не може це статися із ними? І ще як!..

Але коротшу, ніж на рік память мати небезпечно.

Узяв би, наприклад, хто небудь та й пригадав „судовий процес" Тухачевського з товаришами, яких судило „сумління червоної армії", як захоплено висловлювалася тоді совітська преса... Пригадав би хтонебудь прізвища представників цього „сумління", скажім командармів Алксніса, Белова, Дибенка, Каширіна, комдива Горячева, ну й сумно йому зробилось би. Як, мовляв, усе нетрівке на світі, як легко з „сумління" попасти до „безсумлінних ворогів народу".

Ні, память це річ абсолютно зайва (як багато інших річей) в „країні побудованого соціялізму", а часом навіть небезпечна.

Отже треба винайти спосіб, як загладжувати память, а може навіть і цілком її знищити та якнайскорше передати цей винахід до вжитку всіх громадян.

Безумовно не всім без винятку доведеться викладати її, не всіх навчати. Скажім „славні нарковнудельці", навпаки мусять мати дуже добру память, памятати навіть те, чого може майже і не було. Вони-ж зрозуміло, контролюватимуть певними випробованими заходами, чи добре засвоїли учні нову науку, чи може щось „контрреволюційного" ще памятають.

І тоді жити стане краще, веселіше... Питання тільки, кому саме.

Гл. Л.

Літературний конкурс „Діла" на новелю або гумореску.

Наша редакція розписує конкурс на погідну новелю, оповідання або гумореску невеликих розмірів найбільше на 5 фейлетонів (50 сторінок рукопису шкільного зшитка). Речинець присилки, 1. червня ц. р. Рукописи, які до нас прийдуть, коли матимуть літературну вартість, отже й дані на нагороду використаємо зараз у фейлетонах, не чекаючи на кінець речинця конкурсу. З 1-им червня конкурс зачиняємо.

У конкурсі можуть брати участь усі: по вподобі автори під власним іменем або під псевдонімом, навіть уже відомі письменники й аматори. До новель під псевдонімом треба долучити зачинену коперту, де слід подати власне прізвище, щоб нагороджений не потребував аж пізніше доказувати своє авторство. Рукописи повинні бути дуже чіткі, писані на одній сторінці, по змозі з великими відступами між рядками або широким маргінесом, найкраще — переписані на машинці.

Автори, які хотіли-б після конкурсу дістати рукописи назад, мусять це виразно зазначити і відобрати їх у редакції або прислати на кошти пересилки.

За найкращі новелі призначуємо 5 нагород, а саме: за І-у — 50 зол.; за ІІ-у — 30 зол.; за ІІІ-ю — комплет Бібліотеки „Діла"; за IV-у — піврічну передплату „Діла"; за V-у — піврічну передплату „Діла".

Плекайте волосся!
На поріст волосся:
PHILOTHRIX
зміцнює цибульки, усуває парплі
до тривалої зачіски:
TENAX
НЕ ТОВСТИТЬ
ROGER & GALLET

„Зберегти від забуття памятку життя свого народу є справжнім подвигом, який вже тепер (1856) має повну вартість в очах кожної справжньої культурної людини". Ці слова П. Куліша („Записки о Южной Руси", 1, 220) взяло собі за гасло „Товариство Прихильників Культурно-Історичного Музею НТШ у Львові" (вул. Чарнецького 24) і ви, стаючи у його ряди, причинитесь цим до ствердження старовинности української культури та її високого, европейського рівня вже у княжій добі

„Вовча яма польської думки".

Польська письменниця Марія Домбровська про Холмщину й українсько-польські відносини.

Варшава, 23. травня 1938.

Репортажі п. Петерса у краківському „І. К. Ц.", з якими „Діло" вже розправилося, виказавши — очевидячки — їхню повну ігнорацію та необоснованість у відношенні до дійсного стану національних питань на Холмщині, викликали великий порух у польській суспільній опінії, що й починає проявлятися зацікавленням Холмщиною на сторінках польської преси.

Мимоходом треба тут занотувати факт, що напр. націоналістична група **„Ютра Праци" посла Будзинського перше** своє агітаційне проти-озонове **віче** скликає саме **до Холму**, а деякі варшавські редакції висилають туди своїх **спеціяльних кореспондентів.**

На тлі тих порухів цікаво відбиває оригінальний у своїх висловах та авторитетний голос сучасної **великої польської письменниці Марії Домбровської**, яка ще на весну 1937 р. **відвідала** Холмщину і тепер розпочала (хто зна, чи не під впливом актуального пресового галасу?) друкувати свої подорожні вражіння на сторінках відомого демократичного тижневика **„Чарно на бялем"**.

Привернути сон, зміцнити виснажені нерви

може довгий випочинок і нервове відпруження. Однак тому що не можемо позволити собі на довший випочинок, а система нашої праці є така, що нервове відпруження для нас неможливе, тоді треба шукати інших засобів. При проявах нервової надмірної вражливости, почуванню остраху, нервовій безсонности, істерії, нервицях серця та інших органів, болях і паморохах голови, вживаємо зела магістра Вольського, що втихомирюють розлади нервової системи, з охоронним знаком „Пасіверол", що має відому екзотичну рослину з великими втихомирюючими прикметами Пассіфльору (Квіт Христової Муки). Можна дістати у всіх аптиках і дрогеріях. Виріб: Магістер Е. Вольський, Варшава, Злота 14, власний відділ у Львові.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 5

ПЕТРО ФРАНКО

МЕЛЯ.

(Докінчення).

Ждала на повнолітність, щоб заложити свій варстат праці. Сиділа дальше над книжками. Але рівночасно брала живу участь у почуваннях Ядзі. Коли Ядзя обсипувала її ввечір градом поцілуйків, питала жартівливо:

— Цим разом від кого?

До тіснішого вибору прийшли Івась і Ромко, що з огляду на суспільне становище мали рівні шанси.

Меля рішила, що як тільки Ядзя вийде заміж — піде „на своє", наскільки не відбудеться подвійне вінчання. Рішила заложити свою фабрику вудженини. Із тремтючим серцем дивилася, як коло Ядзі крутилися палкі юнаки.

— Як, — як Ромко цілує! — захоплювалася Ядзя.

— А Івась?

— Івась уміє говорити. Хто зна, чи не краще як Ромко цілує.

Означено речинець вінчання і Ядзя була не в міру щаслива. Шиття виправи і всі інші приготування забирали Мелі весь час. По вінчанню, коли вже Петро мав їхати з Ядзею в пошлюбну подорож, він сказав до Мелі:

— Моя жіночка, ось тут прявна Ядзя і я, ось тут присутній Петро, просимо тебе, ось тут присутню Мелю прибути до нас у нашу фірму управляти нашим господарством, а засій відсоток, поставити собі фабричку вудженини. Оскільки не маєте щось ще ліпшого на оці.

Промова була переконлива і Меля довго не думала. Її особисте щастя вже довго давало ждати на себе. Венько пішов до війська. А далі всі пішли до війська, бо звіялася війна. Коли вона стала повнолітня ввесь її маєточок — добрі державні папери не представляли уже більшої вартости, ніж папір, на якім були надруковані заставні листи. На початку війни приїздив кілька разів Венько. Його хата згоріла. Лишив у Мелі те, що врятував, дещо цивільної і військової одежі. Приїздив уже на день-два і квапився дальше. Ніколи не говорив про любов, не згадував про вінчання. Скінчилася світова і почалася ще нова домашня війна. Меля кілька разів своєю рішучістю спасла господарство перед грабіжю, раз навіть перебралася у військовий однострій Венька і з револьвером у руках відігнала банду грабіжників, що спалила кілька сусідніх домів. По війні, коли Петро вернувся, була вже рівноправним членом родини. Але Венька не було.

— Будь терпелива — говорила собі Меля, щастя приходить тільки в пору, точно визначену долею. Не заздрила ... її родинного щастя. Але коли тримала до хресту молодшу Мелю, закрутилися їй сльози в очах. Змусила себе до усміху, але проплакала цілу ніч. Чи-ж ціле життя має стояти на сторожі тільки чужого щастя? Де Венько? Чому не вертається?

Щоденна пильна праця не дала їй довго сумувати. Курс для неграмотних, ручних робіт, куховарський, закупно шитної машини для гуртка дівчат, материнський курс... Праця працю. А її особисте щастя? Коли ніхто не бачив пригортала і тулила діти Ядзі. Вчила їх ставити перші кроки і рішила, що як тільки підуть до школи, перейде на своє господарство, бо вважає свої обовязки за покінчені. Але діти дещо нездужали в першій клясі і ще якийсь час треба було дуже пильно на них уважати. Не спамяталася, коли старшенький Івась пішов до гімназії, а молодша Меля до торговельної школи.

— Ну, нехай покінчить студії, — рішила Меля. І тоді вперше помітила срібний волос, що домішався до її чорного волосся.

— Коби тільки клопоту, — усміхнулася до дзеркала, але вже щораз рідше радилася його. Захоплювалася дальше дітьми Ядзі і снувала свої мрії. Невтомно ждала на вістку про своє особисте щастя. Ждала...

Розпочала збірку вишивок, а потім прийшов дівочий хор. І не счулася, коли стали її величати тіткою. Рівною працею поплили дні і тижні.

Числила срібні волоски серед чорного волосся. Оден, два, три... Ох! як їх стало багато! А може би їх почорнити? Усміхнулася сама до себе. Мрії, молодечі мрії. І для кого? нащо?

А дні плили непомітно наче лебідь за водою. Аж ось Іван сказав одного дня:

— Матусю, татусю, я й забув вам сказати, що моя жіночка прийде сьогодня.

А мала Меля зробила батькам таку саму несподіванку.

— Кілько-ж мені літ? — зжахнулася Меля, — коли це вже діти женяться.

Тільки дні пішли поволіше. А до вечірньої праці долучився пасіянс. Раз Меля запримітила, що Ядзі руки тремтять а блискучі очи наповняються сльозами.

Свої спостереження на тему українсько-польських відносин на Холмщині виповідає авторка, описавши свій побут у **Гдешині на Грубешівщині**. Наводимо їх дослівно: („Чарно на бялем" 22. V. 1938): „Білені хати (у Гдешині) майже усі під стріхами. Але що це за стріхи! До кожної хати веде стежка, висаджена ліліями, перед кожною бузок або яблуні, між якими наростають вже півонії та орлики. Це впливи хлопської **української культури**, яка дбає передовсім, щоб садити дерева й галузяння, а потім будувати дім..."

...„Навинулася справа **національної меншини, яка творить тут більшість**, бо чей старий Гдешин є у 90 відсотках **русько-український**, або як тут кажуть — православний. Тяжка це справа, **одна з вовчих ям польської думки**. Майже страшно починати розмову на ту тему, обвиту в таку брехню, прожерту стількома отруями. Кожний вислів може тут зустрінути вибух невідповідальних пристрастей, за кожний погляд можна бути поличеним чести і віри. В найкращому випадку люди стають обережні, скупі на ледво виціджувані слова, непевні, якби наглю попали у ніч, серед якої треба наосліп порушатися. А найчастіше **так мало знаємо про ті речі, якби не йшло про сусідів і земляків, але за найбільш недоступні тайни життя на тому світі.** Бо для більшости поляків українське життя є дійсно таємною чужиною. Відмежувалися ми від нього пасивною та дефензивною, відповідною часам неволі, концепцією „оборони польського посідального стану", хоча з погляду польської держави всі посідальні стани в її межах є польським посідальним станом. Відмежувалися не лише ми самі, але і це українське життя засуджуємо на шкідливе відокремлення і потім дивуємося, що виростає вона для нас у пустар, в якому вовкулаки вилягаються..."

Правдива Карльбадська сіль постійно вживана діває добре при поборюванні надмірної опасистости.

Далі авторка признає, що українці мало користають з праці у взірцевих господарствах, займаючи гіршу, нескомасовану землю. А чей же „**українці, що припадком заселюють польські кольонії, зазначуються як знаменитий чинник економічного поступу**".

Цей голос відомої польської письменниці відбився дискусійним гомоном на політично-групових сходинах ріжних тутешніх (спеціяльно демократичних) організацій, бо й дійсно заслуговує на увагу, як незалежний, авторитетний, безсторонній осуд ситуації на українсько-польському відтинку. І тому власне передаємо його до відома українського читача.

Гром.

— Що це тобі, Ядзю, — запитала сполучтиво.

— Несподіванка, Мелю, завтра хтось до нас прийде.

— Певно Венько, тихо промовила Меля.

— Так, ось від нього лист. Довго ходив, заки до нас допитався.

Меля сиділа у своїй кімнаті і читала листа. Зробив далеку дорогу. З Манджурії. Життя Венька пробігло наче казка. Полон, Сибір, Байкал, Зелений Клин, Китай, Японія, знов Китай, лікар у повстанчих китайських генералів, Манджурія, десятки літ напруженої праці і поворот до рідного краю, щоб решту життя працювати для своїх серед своїх. Завтра приїздить, щоби десь остати на постійне. Як билося серце у Мелі. Ні! ні! Не може і не буде нікого вязати. Вона вже стара жінка. Давно розвіялись молодечі мрії. Сріблиться її голова.

І за обідом на другий день не було мови про любов. Але Петро сказав:

— Товариство „Єдність" ставить твою кандидатуру, Мелю, на організаторку загального зізду і я дав згоду в твоїм імені. Очевидно, що не схочеш мене скомпромітувати.

Меля підняла брови і сказала по хвилині:

— Ні, Петре, не скомпромітую тебе.

А Ядзя сказала: — Ти рано відмовила панові Венькові, але він прохав мене, щоби ти, люба Мелю, таки згодилася стати товаришкою і його співробітницею днів до кінця життя. Я не знаючи ще про твою відмову, очевидно згодилася, маючи в памяті усе пережите, в надії, що мені не відмовиш.

А Меля привітно усміхнулася:

— Ти знаєш, Ядзю, що тобі відмовити не можу!

З польських справ.

ОЗОНІВСЬКИЙ ХАМЕЛЕОН.

На останній сесії головної ради Озону, що відбулася 19—21. травня ц. р., після офіційних промов та після вибору президії, про що ми вже писали, уконституувалися чотири комісії для окремих проблем, а саме: інвестиційна, освітня, до справ національностей та хліборобська. Всі ті комісії радили окремо та ухвалили... цілу низку резолюцій.

Інвестиційна комісія виходячи від гасла „піднести Польщу вище", — його кинув свого часу маршал Сьмігли-Ридз, та з уваги на те, що „треба вирівняти недостачі, спричинені періодом неволі, воєнним знищенням та недостаточним темпом інвестиційної акції, яку вели досі, вирішила, що треба дуже збільшити інвестиції у всіх ділянках польського державного життя, що „треба змагати до найбільшої мобілізації засобів".

„Ця увага зворушливо простолінійна" — каже М. Недзялковський у „Роботніку". Бо хтось мусить конкретно ці засоби змобілізувати. Озон не каже, як це зробити ані хто це має зробити. І посли попередніх соймів пропонували нераз якісь видатки на гарні цілі, але... без покриття. З таких ухвал собі потім усі глузували. А тепер Озон пропонує урядові дуже звичайно мільярдові видатки, треба признати, на благородні й необхідні цілі, але... без покриття. Хто-ж має здобути гроші на те все? Головна рада Озону — каже М. Недзялковський — зложила цей обовязок на плечі ...міністра скарбу Квятковського.

Освітня комісія ухвалила, що треба повести боротьбу з анальфабетизмом, а хліборобська комісія ствердила у своїх резолюціях, що треба піднести хліборобську культуру в Польщі, до чого треба перевести меліорацію та поправити рільну структуру села, усправнити збут хліборобських продуктів, піднести хліборобську техніку та поширювати хліборбську освіту. Знову та сама історія: ухвали є, але хто і якими засобами їх реалізуватиме, про те головна рада Озону не сказала ні слова, коли не брати під увагу, що ухвалила вона творити підкомісію, яка разом з бюром студій та плянування... має обміркувати основні проблеми з ділянки організації та піднесення хліборобської культури села. Отже: обміркувати проблеми.

Для нас могли бути найцікавіші ухвали комісії для національних справ. Бо-ж хіба організація, що намагається охопити цілість справ держави, коли вже створила спеціяльну комісію до справ національностей, повинна була висловити своє становище до справ національних меншин, яких крик за вирішенням лунає до неба. Особливо здавалося, що комісія до національних справ Озону скаже своє слово в українській справі, тимбільше, що ця справа стала безпосередньо перед сесією головної ради Озону дуже голосна з приводу декларації УНДО. Але головна рада Озону про українську справу ані мур-мур. Вона заняла становище до... жидівської справи.

Консервативний „Час" пише з цього приводу: „Мусимо передусім ствердити, що ці ухвали дуже односторонні. Бо торкаються вони тільки жидівської справи. Про інші меншини нема в них ані слова. Жидівська справа без сумніву є справою великої ваги, та все-ж вона не вичерпує національної проблеми в Польщі. Видається це яскраво очевидним особливо тепер, після проголошення УНДО-м відомої декларації. Чи Озон не має що сказати в українській справі? Чи гадає, що в цій ділянці все складається якнайкраще?"

Головна рада Озону заняла становище у жидівській справі. Яке-ж воно? Нічим не ріжниться від того, же від давна заявляють ендеки, оенерівці та інші „народовці". Отже: жиди є чинником, що послаблює нормальний розвиток польських національних та державних сил, тому найкращою розвязкою жидівської справи в Польщі є: зменшити в Польщі число жидів; Озон відноситься дуже прихильно до будови жидівської держави в Палестині і уважає, що головно туди треба спрямовувати жидівську еміграцію, але треба запевнити собі ще й інші еміграційні терени, бо еміграція жидів до Палестини дуже обмежена; а покищо треба редукувати жидів у польському господарському житті, тобто усувати їх з ріжних фахів, а далі звільняти від жидівських впливів польську культуру, особливо в таких ділянках, як преса, література, театр, музика, пластика і кіно, що мають для культурного життя оішальне значіння. Озон погоджується приняти до польської спільноти тільки тих жидів, які „життям і службою для польського народу виказали, що вона є поляками".

М. Недзялковський глузує собі з тієї останньої ухвали і питається, кого Озон має на думці, яких жидів, що має рішати про їх приналежність до польської спільноти, бо бачить у цій справі велику плутанину. Він каже, що за ці ухвали Озону він стидається в імя тих, „яких прізвища перейшли до польської історії, що полягли в І. Бригаді, хоча були жидівського походження". Консерватисти з „Часу" стверджують, що в ухвалах головної ради Озону в жидівській справі „є багато правильних та розумних думок, хоч, правда, не нових". Про те як приняла ці ухвали ендецька та оенерівська й інша „народова" преса — нема що й казати.

Тут треба звернути увагу на цікаве явище. У перших порах після того, як провід Озону перебрав ґен. Скварчинський, всяка „народова" преса трубіла про те, що Озон іде „на ліво". Деякі познаки цього брала за добру монету і ліва польська преса, яка недвозначно підлабузнювалася до Озону вичікуючи з тривожним биттям серця якогось кроку Озону, який пречисто підтвердив би здогади про ліву орієнтацію твору полк. Коца та зреалізував набожні мрії лівиці. А тимчасом озонівський хамелеон раптом змінив краску, наслідком чого витворилася нова ситуація: праві групи стривали від дих, бо не мають ще відваги підскочити з радощів з обережности, боячись, що це тільки звичайна зміна краски, так сказатиб: конюнктурна, а лівиця виступила з — покищо делікатними — докорами.

Непромакальні плащі
Краєві і заграничні від 12·90 зол.
поручає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

Ці останні ухвали Озону, підмальовані на „націоналістичний колір", викликали — як це ми сказали — деяку настороженість всяких „народовців". Оенерівське „АБЦ" пише: „Направа — це організація, що вміє у мистецький спосіб грати на ріжних ідейницьких клявішах, послуговуватися ріжними гаслами, щоб тільки ряди „Направи" росли й розвивалися. У сьогоднішніх умовинах „направячі" входячи до Озону бачать, що єдиний вигляд на успіх лежить в тому, щоб приняти зажисту крайого націоналізму. Сьогодні „народові" гасла мають нечуваний вплив на маси. Що більше, націоналізм сьогодні в моді... В теорії, в мові і з друку треба бути рішучими націоналістами, а в практиці можна підтримувати мін. Косцялковського, який не перешкоджує марксистівським професійним союзам, чи мін. Понятовського, який крізь пальці глядить на протицерковні виступи ріжних сільських організацій".

Автор з „АБЦ" стверджує, що з хвилиною, коли з Озону виступило багато людей, які отверто пропагують „народові" гасла, Озон станув на становищі, що боротьба з тими людьми можлива тільки тоді, коли Озон сам стане пропагувати „народові" гасла". „Але — каже автор статті п. н. „Перемальований Озон" — — націоналізму на словах у сьогоднішній добі вже за мало".

З природи і життя.

Коли брак вітамін...

Дуже багато говорять і пишуть про ролю вітамін у розвитку та житті людини. Вітамінами називаємо хемічні тіла, що находяться в дуже малих кількостях у поживі живих сотворінь і мають великий вплив на їх розвиток і здоровля. Коли поживу позбавити тих чинників, тоді вона стає меншевартна, а споживання довший час поживи, в якій замало чи зовсім нема вітамін, провадить до хвороби, т. зв. авітамінози, яку залежно від браку вітаміни А, Б, Ц чи ін. називає авітамінозою А, Б, Ц та ін.

Досліди Вольбаха.

Недавно у лікарській пресі подав свої досліди над хворобовими змінами у тканках організму людини чи тварини, дослідник Вольбах. Він подає цікаві висліди своїх обсервацій над змінами у вигляді та праці тканок організму, що годуються поживою з недобором вітамін. Найвиразніші зміни виступають в авітамінозах А, Ц і Д. Зате трудно було виказати якісь хворобові зміни в тканках, коли в поживі було брак віт. Б, через що дана людина хорувала на недугу бері-бері, шлунково-кишкове розладдя і загальмування росту.

Брак вітаміни А.

У поживі спричинює ріжні недуги, з яких найважніші це затримання росту і змутніння очної рогівки (т. зв. ксерофтальмія).

Найважнішою шкодою для організму, яку спричинює брак вітаміни А це хворобові зміни в т. зв. наболонних клітинах, що вистелюють залози організму і витворюють їхні продукти. Ці клітини нидіють і роговатіють, подібно як наболонні клітини шкіри. Найвиразніші зміни помічаємо в залозах, що витворюють сльози; через зроговатіння видільних клітин цих залоз вони не витворюють сліз, а очна спойвка роговатіє, наче шкіра.

Згаданий учений дослідив також хворобові зміни через брак віт. А. у зубах, головно в січних зубах тварин гризунів. У тих тварин ті зуби ростуть ціле життя, через те й вони мусять безупинно щось гризти, щоб їх стирати і не допустити до їх переросту. Колиж у поживі гризунів брак віт. А, тоді шкливна покрива зуба роговатіє і шклища зуба перестає витворюватися, а з унутрішніх глибших верстов зуба росте далі зуб, що є крихкий, бо позбавлений твердої шкливної покриви.

Підчас авітамінози А також затримується ріст тварини, тому що кістки перестають рости у довжінь. Кістка росте в довжінь в цей спосіб, що між головками кістки і рештою кістки множаться безупинно хрясткові клітини. При авітамінозі А ті клітини тратять спромогу поділу і сила та верства хрястки, що находиться між головками і череном кістки роговатіє і перестає розвиватися. Колиж лікувати хвору людину чи тварину віт. А, тоді ці клітини починають знов ділитися та множитися і кістка росте у довжінь.

Шкорбут — авітамінозою Ц.

Коли в поживі брак віт. Ц, тоді в людини та тварини виступає недуга, знана під популярною назвою шкорбуту. Тоді через брак віт. Ц хорують стінки кровоносних судин, що перепускають тоді кров через шпари в стінках і через це повстають характеристичні для шкорбуту підшкіряні синці, (що є виливами крови до підшкірної тканки). З інших змін при браку віт. Ц в поживі появляється опух ясен та суглобів. Ясна опухають, ропіють та загнивають, через що часто зуби випадають. Ця хвороба далася в знаки м. ін. теж Т. Шевченкові на засланні, де його годували поживою, в якій майже не було віт. Ц (вона є у свіжій капусті, шпінаку, моркві, помаранчах, цитринах, суницях, помідорах та ін.). Шевченко описав свою хворобу у споминах, де називає її „цингою". Також, як знаємо, дуже часто на шкорбут хорують моряки, які підчас довгої плавби морем, часто відживляються поживою, в якій брак свіжої городовини та овочів, що є джерелом віт. Ц. Зрештою шкорбут перестав уже бути хворобою моряків і вояків, бо люди розуміють уже вагу і вплив вітамін на організм людини і постачають навіть низьким службовикам на службі достаточні засоби віт. Ц в поживі.

Віт. Ц тепер витворюють штучно, відколи дослідили, що віт. це ніщо інше, як відомий у хемії аскорбіновий складник.

Віт. Д. регулятором вапна та фосфору.

Вітаміна Д є тим чинником, якого брак спричинює в людськім і твариннім організмі англійську хворобу, кривуху. Віт. Д діє на організм людини своїм впливом на кількість вапна і фосфору в кістках та інших тканках організму. Коли в поживі брак віт. Д, тоді цей брак можна частинно заступити подаючи недужому багато вапна і фосфору і навпаки, коли подавати в поживі багато вітаміни Д, тоді можна споживати мало цих мінералів без шкоди для росту і розвою організму. Ця вітаміна, як дослідили вчені, повстає з товщеватого хем. тіла т. зв. ергостерини, насвітленої позафіолетовими променями. Тому що у шкірі людини багато цієї ергостерини, то і в самій шкірі людини повстає під впливом позафіолетних променів сонця віт. Д. Через те кривуха була давніше головно недугою дітей, що мешкали в темних сутеринах і не виділи ніколи сонця. Тепер в міру розвитку суспільної гігієни і поширення свідомости про цілющий вплив сонця та вітамін, ця недуга майже зникає.

Інші вітаміни ще доволі слабо досліджені. З них найважніші це віт. Е, Г і останньо винайдена П, та вони не мають такого великого значіння для організму, як три перші.

Лікар.

Відомий від 25-ти літ неохибний обновник коліру сивого волосся ВІДСИВАЧ

З калькуляції молодого терминатора: Маю років 14 і ще мене три роки терміву й три челядничої практики, разом 312 тижнів праці. Кожного тижня відложу зол. 1.— і це дасть мені зол. 624.—. З відсотків прийде мені ще зол. 100.—. Маючи 20 років зможу відчинити самостійний ремісничий варстат, як буду пильний та ощадний.

І найдрібніша послідовна цілева ощадність у

пром-банку

Львів, Гродзіцких 1. І. п.
Тел. 292-15 і 200-15
дозволить відкрити самостійний варстат праці.

Купіль у променях сонця.

Уже надходить тепла пора року. Кілька гарячих днів замінило лагідний травень у справжнє гаряче літо. Підчас тих кількох днів у шпиталях найшлися випадки соняшного пораження, спричинені переважно невмілим використовуванням соняшних купелей.

Геліотерапія.

Соняшні купелі, т. зв. у медичній термінології геліотерапія, полягають на безпосереднім ділання променів сонця на організм людини. Проміні сонця мають великий вплив на переміну матерії; вони нищать хороботворчі бактерії, при чім ділають головно фіолетові і позафіолетові проміні соняшного світла. В людини проміння сонця діє найсильніше на шкіру, і щойно за її посередництвом на цілий організм. Соняшні купелі треба брати наго, бо тоді прилучується і цілюще ділання повітря, що має тоді доступ до цілої шкіри. Місце, яке вибираємо на соняшну купіль повинно бути звернене своєю похилістю до полудня, чи пол. захід і захищене від вітрів.

Правильне насвітлювання.

Щоб насвітлювання сонцем вийшло справді людині на здоровля, треба бути обережним, головно спочатку. Спершу треба зачати від повітряних купелів, і так 1-го дня брати лиш повітряну купіль в тіні 1 год., в 2-ім дні 2 год., у 3-ім 3 год. Підчас тих купелів треба лежати прикритим на вільному повітрі. Властиві соняшні купелі зачинаємо все, як подає лічнича метода Ролаієра, від долішніх кінцівок, а саме від насвітлювання стіп, а потім переходимо до інших частин тіла. Голову треба заслонити широким білим капелюхом чи парасолькою. Правильне здорове насвітлювання повинно бути ось яке: 1-го дня насвітлюємо самі стопи 3 рази по 5 мін. з півгодинними перервами. На другий день стопи 3 рази по 10 мін. і лидки 6 мін. Третього дня 3 рази по 15 мін. стопи, 3 рази по 10 лидки і 3 рази по 5 мін. стегна.

Потім у такий сам спосіб переходимо поступнево до насвітлювань черева, грудей та плечей. Більш-менше до 14 днів привзичаюємо наше тіло до сонця. При довшім опалюванні слід по кожній годині робити 10 мін. перерви. Найліпше опалюватися передполуднем.

Дітей можна насвітлювати на сонці щойно від 2. року життя і то осторожно, бо малі діти специяльно вражливі на сонце.

Коли дана особа не зовсім здорова, то повинна порадитись лікаря, чи можна її вживати соняшних купелів. У всякому разі не повинні вживати соняшних купелів особи виснажені, хворі на легені (висока гарячка, кровотеча), з невирівняними хворобами серця, артеріосклерозою, гострим звиродніням печінки і нирок, з мігреною, як також жінки зараз перед і по періоді.

СКАРБИ В КОМИНІ.

Велике значіння для виробу багатьох продуктів, як целюльози, вибухових матеріялів та інших промислових речовин має сірка. З огляду на те майже всі европейські держави мусять спроваджувати сірку. Тимчасом, як це виказують специяльні досліди, в Европі витрачують річно 2 міл. тон сірки, що йде з димом при опалюванні печей у фабриках. Недавно одна з англійських фабрик викрила спосіб, як відзискати сірку з диму, що виходить з фабричних печей. Таку сірку можна тепер дістати з диму або у зовсім чистій формі або як двоокис сірки. Крім цього важного промислового значіння має цей винахід не менш важне значіння для здоровля мешканців фабричних околиць, поліпшуючи там повітря через те, що зменшує в ньому кількість отруйної сірки

—o—

ГІГІЄНА В ШКОЛІ.

Для здорового розвитку дітвори має велике значіння школа, де шкільна дітвора перебуває пів дня. Тому лікарі і виховники звертають щораз більше увагу на здорові та гігієнічні умовини в шкільних будинках. В останніх днях у Німеччині появилися нові приписи, що регулюють вигляд шкільних приміщень.

І так новий припис, означує висоту кляси на 3,2 до 3,5 м. і призначує для ученика 1 м.^{2} поверхні. Головно важним є, щоб долівка кляси була тривка і гігієнічна. Також новий припис не жалує молоді світла, бо поверхня вікон повинна на його думку займати 1/5 поверхні кляси, а в північній Німеччині навіть 1/4 поверхні. Таксамо звертають тепер велику увагу на те, щоб довкола школи було багато зелені. Зелень дерев і травників крім очищування повітря має ще важний вплив головно як відпочинок для втомлених очей, який дає зелений колір.

Сторінка без політики.

Красуня, яка зловила убивників.

Незвичайну відвагу виявила одна молода красуня із Санта Фе, містечка замешкалого здебільша залізничниками, що працюють на залізниці, яка лучить Сан Люї (Місурі) з далеким Заходом.

Бетті і Ельзі Вадінгтон це дві красуні, славні на цілу околицю. 20-літня Бетті здобула вже двічі нагороду на організованих кожного року конкурсах краси. Обі красуні є дочками колишнього поліційного старшини Джо Вадінгтона, який веде тепер поштову станицю. Його дочки працюють в поштовому уряді, як співробітниці батька. Одного дня перейняла Бетті, яка працювала, як телеграфістка, телеграму зі Сан Люїс, призначену для всіх органів влади в цілій околиці з повідомленням про грабунковий напад і вбивство. Слід злочинців вів на Захід. Опис злочинців був дуже загальний і подавав лиш кілька подробиць, що на їх підставі можна булоб розпізнати злочинців.

Перед вечором Вадінгтон та його дочки вийшли з уряду, щоб піти до свого дому, положеного на краю міста. Ввесь час обговорювали вони вбивство і прийшовши домів пішли негайно спати. Та мабуть схвильована розмовою про злочинців, Бетті не могла так швидко заснути, як її батько й сестра. Вона встала з ліжка й підійшла до вікна, щоб відітхнути холодним, свіжим повітрям.

Раптом, у світлі рефлекторів авта, що саме в тому менті переїхало вулицю, запримітила вона дві постаті, які на перший погляд нагадували злочинців із телеграфічного опису. Бетті збудила негайно батька й сестру і поділилася з ними своїми поміченнями. Відтак відважна дівчина підкралася в темноті до шопи, в якій причаїлися злочинці і при блідому світлі свічки відчиняли пушку з консервами. Бетті повідомила негайно поліцію, якій відразу зрадила свої підозріння, що таємничі типи є злочинцями, за якими шукають у цілій околиці. Поліція обсадила шопу, арештувала незнайомих і тоді справді виявилося, що це згадані злочинці-грабіжники. Бетті Вадінгтон дістала визначну грошеву нагороду, її батько дістав від губернатора стейту письмо з подякою, в якому особливе признання висловив він відважній красуні.

—o—

Пятнацять фіякрів спадкоємцями.

Судовий радник Фридерик Вуд з Іст Кройдону (Англія), який помер перед несповна роком, проживши 76 літ, памятав у своїм завіщанні про всю свою прислугу за її чесну та вірну працю. В першу чергу кожному фіякрові, який мав становище на площі перед залізничим двірцем, записав він два фунти стерлінгів і два шилінги.

Радник Вуд мешкав недалеко двірця і мав своє власне авто. Одначе за кожним разом, коли він приїздив, відсилав своє авто домів і сам їхав котрим небудь із фіякрів, що стояли перед двірцем. Візники любили старого радника й направду щиро радувалися, коли його побачили. Коли Вуд зладив своє завіщання, тоді жило ще пятнацять фіякрів. Він хотів кожному з них лишити якусь добру памятку. Одначе тепер, коли завіщання стало правосильне й коли прийшлося виплачувати спадкоємцям гроші, виявилося, що тільки один із фіякрів залишився ще в живих. Він називається Франц Вайт і давно думав уже над тим, щоб піти на добре заслужений відпочинок. Та все ще мусів із Ніґром, своєю старою конякою, вистоювати на стаційній площі й вичікувати на гостей. Рідко коли такий гість траплявся й тому пан та кінь клепали біду. Засоби старого кінчилися, кінь ледви плентав ногами. Запис старого радника прийшов у найвищу пору.

Смерть підчас соняшної купелі.

21-літня Жессіка Ляберн із Сні Еліє на острові Джерсі пішла одного дня зі своєю товаришкою, шотляндкою на прізвище Жан Еліот над море, щоб уладити собі соняшну купіль. Саме тоді був відплив. Обі положилися на надбережних каменях, так, що хвиля могла їх досягнути. Купатися в морі хотіли обі щойно по соняшній купелі. Жессіка, яка нераз уже купалася в такий спосіб, не освідомлювала собі, яка їй небезпека грозить! Її боязлива товаришка відсунулася обережно трохи вище і примістилася на дальше положеній скелі. Раптом Жан почула шум хвиль приплиму, що саме надходив і в тому самому менті почула жахливий крик своєї подруги. Жан зірвалася на рівні ноги й побачила ще, як величезні й бистрі хвилі приплиму схопили товаришку, кинули в море, де вона відразу щезла.

На крик заляканої дівчини прибігло надбережне поготівля, але всі негайні розшуки не дали ніякого сліду. За Жессікою Ляберн і слід застиг. Захланне море не віддало своєї жертви і щойно кілька днів пізніше викинуло трупа нещасної дівчини на віддаленому терені. Жан Еліот попала в нервовий розстрій і заріклася над морем не уладжувати соняшні купелі.

Промовець, який помилив похорони.

Коли хтось приготовлює собі похоронну промову, повинен у першу чергу запевнитися, чи свою прощальну промову виголошує на відповіднім похороні, бо на випадок помилки можуть його стрінути неприємні несподіванки. Найкращим доказом є пригода, що її недавно пережив один з атенських красномовців. Перед кількома днями мусів він за свою помилку відповідати перед судом. Одного дня той доброволець промовець пішов на похорон одного з героїв балканської війни. Переконаний, що він іде за добрим похороном, зайшов аж над могилу й там виголосив промову, якої, на його превелике счудування учасники похорону не дозволили йому докінчити.

Він вихваляв добрі прикмети покійного, його чесність та дбайливість як прикладного батька та його геройство підчас війни — та виявилося, що він промовляв над могилою молодої дівчини. Похорон, на якім мав промовляти загорілий промовець, відбувався в тій самій годині, лиш по другому боці цвинтаря. Всі присутні на похороні дівчини сильно обурилися і замісць виявити принагідному промовцеві вдячність, виявили чорну невдячність, бо почастувавши його кількома штурханцями, передали поліції.

Ціла справа опинилася в суді і покінчилася невесело для промовця, а саме суд ставувши на становищі, що помилка спричинила прикрощі рідні покійної і що виголошена промова викликала в таких умовинах гумористичне враження, при тому ще й доволі неприємне, засудив його на 10 днів арешту.

Таким чином суд остудив запал принагідного промовця та одночасно й вилікував його з каригідної розгублености.

—o—

Громадський ворог англійських часописів ч. 1. помер.

У Сесексі помер у 81. році життя Бекон Філіпс, про якого й ми вже писали з нагоди його 80-ліття.

Бекона Філіпса знали всі редакції англійських часописів, у яких його називали „громадським ворогом" ч. 1. Філіпс доволі багата людина, але ціле життя займався лиш тим, що писав листи до часописів.

Усіх листів він вислав коло 60.000. Останній його лист написаний тремтячою рукою, коротко перед смертю, кінчиться такими словами:

„Мій підпис бачите востаннє".

В Бекона Філіпса призбирався величезний архів, який він держав у взірцевому ладі. Кожний видрукований лист наклеював на папір одного кольору, копії невидрукованих листів на картках іншого кольору. Редакції помістили 9.000 його листів, 51.000 листів попали звичайним редакторським способом до редакційного коша.

Теми, що їх торкався у своїх листах за життя померший тепер найбільший графоман світу, були найріжнородніші. Точно кажучи не було теми, яку Бекон Філіпс уважав би для себе недоступною. Він залюбки заявляв, що його листи вислані до редакцій урятували життя безробітному, засудженому на смерть, який малощо не став жертвою помилки. За ініціятивою Бекона Філіпса парлямент ухвалив закон, яким заборонено дітям ходити до барів.

Спадщину „громадського ворога ч. 1" перейняв тепер якийсь Алджернон Аштоп, якого число видрукованих листів осягає ледви цифру 8.000.

Цікаво булоб у нас перевести статистику ріжного роду дописувачів-аматорів, які звичайно найбільш маловажними дрібницями турбують редакції й засипують їх листами „великої ваги". Виходить, що графоманія всюди однакова; вона збільшується мабуть одночасно зі збільшенням числа часописів.

ПАНЧОХИ мат. висорт. **1·60** з прир. шовку **2·25** висорт.
поручає
Магазин Панчіх **„Манон"** Шайнохи 1 (Ріг Коперника)

ЩЕ ОДНА ЛИСТІВКА З ЧАСІВ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

По двацяти роках блуканини прийшла вже ці до адресата, який мешкає в місцевості Бернсдорф, листівка, яка вийшла з фронту в 1918 р. А саме резервіст Макс Маршнер вислав 14. березня 1918 р. з Московщини листівку до свого батька, який мешкав у Саксонії, в місцевості Левенберг. Одначе листівка не застала батька в тій місцевості, бо він перепровадився до Лебав. Тоді листівку відібрала бабуня Маршнера, яка щойно тепер переслала картку до його батька. Надавець листівки Макс Маршнер згинув у 1918 р. без сліду.

—o—

48 ГОДИН У ПНЕВМАТИЧНІЙ КАМЕРІ.

Перед кількома днями закінчилася в Бурже незвичайно цікава наукова спроба, яка тривала 48 годин безупину. В год. 18,07 д-р Рішу та його помічник Артоля вийшли з пневматичної камери, якої тиснення відповідало атмосфері на висоті 7.000 м.

Очевидно доктор Рішу і його товариш віддихали ввесь час при помочі кисневих апаратів. Маски здіймали вони з лиця лиш на короткий час підчас їдження. Д-р Рішу й Артоля занотували свої примічення, які матимуть велику наукову вартість. Увесь час нарікали вони на сильний біль голови, загальне ослаблення та безсонність. Годиться при тім відмітити, що золоті рибки поміщені в камері скоро здохли. Птахи теж дуже швидко ослабли і при кінці досліду ледви дихали.

ВЕСЕЛЕ

ПІДЧАС СПЕКИ.

— Ох, панно Марусю, — зідхає молодий мужчина — для вас готовий я навіть на найбільшу жертву.

— Так? — каже Маруся, усміхаючися — в такім випадку купіть мені трубку морозива.

Нате молодий мужчина обережно:

— За пять, чи за десять сотиків?

ОЦІНИЛИ ДАРУНОК.

— Чи ваш син присилав вам часом із Бразилії якісь дарунки?

— Так. Минулого року післав нам папугу, але вона була така дикувата, що просто не можна було її вкусити.

НАЧИТАНИЙ.

— О, як бачу, то ви сильно начитаний, ...

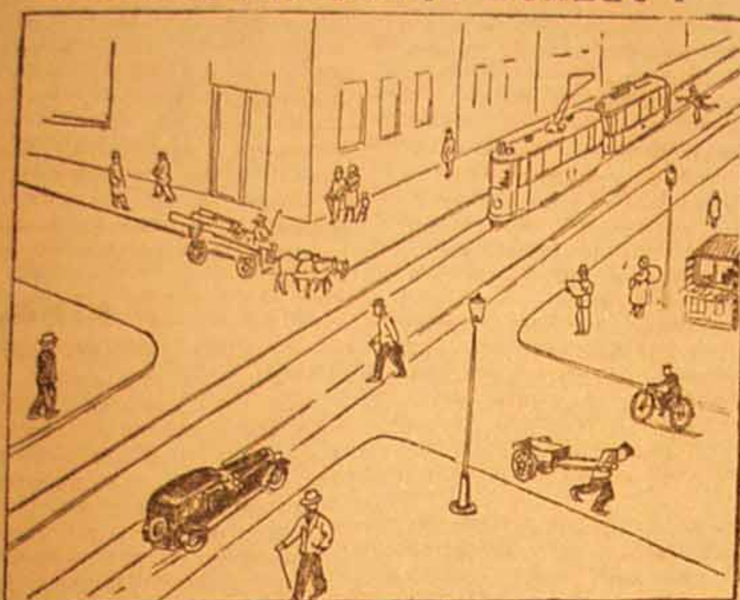
— Так, я завжди читаю підчас того, як моя жінка одягається.

КРИТИК.

Драматург: „Ви знищили мою пєсу ... й не лишили на мені навіть сухої нитки. ... жахливе! Ви, що не зумієте навіть одної сцени ... ської дії написати".

Критик: Маєте зовсім рацію. Я не вмію ... опекти волової печені, але краще від ... нити, як сам віл.

Конкурс „Вулиця вбиває".

2

10 ЗАПОВІДЕЙ ДЛЯ ПІШИХ.

1. Ходи тільки правим боком хідника і напрямку руху!
2. Не зупиняйся на хіднику і не гальмуй непотрібно руху!
3. Виминай інших із лівого боку!
4. Вулицю переходи тільки прямовісно!
5. Не входи на вулицю несподівано!
6. На вулиці розглядайся уважно!
7. Як бачиш віз зупинися на місці!
8. Не вскакуй і не вискакуй з трамваю підчас руху!
9. Уважай, щоб твої діти не бавилися на вулиці!
10. Не засмічуй і не занечищуй хідника!

10 ЗАПОВІДЕЙ ДЛЯ ВОЗІВ.

1. Їдь тільки правим боком у напрямку руху!
2. Віз затримуй тільки з правого боку вулиці, далеко від перехрестя!
3. Не залишай воза без догляду!
4. На перехрестях звільни біг!
5. Скручуй праворуч малим і ліворуч — великим луком!
6. На трамваевих зупинках затримай віз, доки трамвай не рушиться з місця!
7. Шануй придорожні знаки і точно їди за ними!
8. Випереджуй інші вози тільки лівим боком!
9. Поклади на свій віз табличку з адресою або реєстраційний знак!
10. Не надуживай підчас дня звукових сиґналів і підчас ночі сиґналів світляних.

Уважай, щоб твої діти не бавилися на вулиці!

Кровавий турецький напад у санджаку Александрети.

5-ОХ УБИТИХ.

На тлі виборчої кампанії в санджаку Александрети турецькі ватаги напали на місцевість Арабі Шарі та вбили 4 особи, м. ін. шеіка. Опісля вони підпалили дім шеіка, в якому згорів живцем його син.

Не залишай воза без надзору!

ЕМІР ТРАНСЙОРДАНІЇ ПРОПОНУЄ, ЩОБИ ПАЛЕСТИНУ ПРИЛУЧИТИ ДО ЙОГО ДЕРЖАВИ.

Емір Трансйорданії предложив британській комісії внесок, щоби прилучити Палестину до Трансйорданії, запевнюючи жидам пропорціональну участь у парляменті.

Збройний бунт 1.500 полонених в Еспанії.

До Батон наспіла вістка, що в Пампелюні збунтувалося 1500 вязнів, які дістали зброю та втікли. 400 з них зловлено, 1100 йде до французького кордону, але їх окружили з віддалі 30-ох кільометрів від Альдудес.

2 ЧЕРВОНІ СОТНІ ПІДДАЛИСЯ.

Кватира армії ген. Москарда повідомляє, що у вівторок 2 червоні сотні піддалися на відтинку Балягер. Третя піддасться небавом.

—o—

1.200 мексиканських повстанців піддалося.

Мексиканський міністер оборони повідомляє, що понад 1.200 прихильників ген. Седілля піддалось урядовим військам. Міністер усунув з армії всіх старшин, що були замішані у повстання.

Не входи на дорогу несподівано!

НАФТОВІ ТОВАРИСТВА ВИНУВАТІ У ВИБУХУ ПОВСТАННЯ?

Мексиканський президент заатакував нафтові товариства, називаючи їх співвинуватими у вибуху повстання.

Рівночасно він заявив, що повстання ген. Седілля вже майже зліквідоване.

Орґанізатор „шляхти заґродової" під ключем.

В Турці н. Стр. арештували на доручення прокуратури і відставили до вязниці в Самборі війта збірної громади в Турці І. ЯВОРСЬКОГО-МАРТИЧА, разом з урядовцями тієї громади В. Білинськом та Г. Лянгом. Всім їм закидують надужиття і мальверзації.

Недавно арештували теж за ріжні надужиття війта і секретаря збірної громади у Стрілках п. Турка Аренда і Лодинського.

При цій нагоді слід відмітити, що війт І. Яворський Мартич був одним із найревніших орґанізаторів т. зв. „шляхти заґродової" у Турчанщині і у своїй „ревності" не знав просто меж.

Видно, що „шляхотська" діяльність війта була куди мало шляхотна в громадськім уряді, коли, не зважаючи на великі заслуги і ревність у „діяльності", війта п. Яна Яворського-Мартича таки посадили до Іванової хати.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 107. Пятниця, 25 (13) травня 1888.

СТАН ГАЛИЦЬКОГО СУДІВНИЦТВА.

„Діло" подає у телеграфічному скороченні промову посла Пернерсторфера у віденському парляменті, в якій він піддав дуже гострій критиці стан галицького судівництва. Президент апеляції, барон Шенк — говорив пос. Пернерсторфер — з уваги на ощадність втримував у судах дуже малий персонал, наслідком чого суди не могли дати собі ради з навалом справ. Коли йшло про дрібні справи, то один суддя мав нераз 50 до 80 таких дрібних справ на одно передполудне. Вища судова влада вимагала, щоб не було у справах ніяких залеглостей, то судді намагалися „полагоджувати" всі справи, але на такій полагоді дуже терпів вимір справедливости. Це ділялося у всіх інстанціях з найвищим трибуналом включно. Промовець яскравими прикладами змалював відносини у львівській апеляції, в якій запанувала протекційна система та родинна господарка, що серед мас галицького народу підкопало віру в справедливість.

Треба додати, що ріжні чинники взагалі не хотіли допустити до тієї промови, а в часі самої промови правиця, головно чеські, польські та словінські посли, намагалася ріжними способами промовцеві перешкоджувати. Промова викликала велике враження. Референт буджету міністерства справедливости заявив, що треба перевести докладне слідство у справі фактів, що їх навів пос. Пернерсторфер.

СЕЛО ПРИСЯГНУЛО НЕ ПИТИ ГОРІВКИ.

„Село Кабарівці, біля Зборова, присягнуло ціле не пити горівки. Сталося це після ревних заходів о. Е. Целевича і війта Гринчишина. Тепер заходяться, щоб оснувати читальню. Як видно з цього, ціла громада всіми силами змагає до того, щоб поправити свою долю під економічним та просвітним оглядом".

СТРІЧА АВСТРІЙСЬКОГО ЦІСАРЯ З ІТАЛІЙСЬКИМ КОРОЛЕМ.

„З Риму повідомляють, що давно намірена гостина цісаря Франц-Йосифа у короля Гумберта відбудеться вже незадовго мабуть при нагоді великих маневрів у Больонії. Гостину цю проєктували вже від давна, але були труднощі у виборі місця гостини. І досі ще всіх труднощів щодо цієї гостини не усунули, але в основі її вже вирішили. Цісар Франц-Йосиф має приїхати з фльотилею до Анкони, а звідти поїде до Больонії. Для Італії матиме ця гостина, якої значіння виходить далеко поза межі двірської етикети, ще більше політичне значіння у самім краю, як поза його границями".

НОВІ ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКІ КОНФЛІКТИ.

Німецьке інформаційне Бюро повідомляє з Дрездена, що з чесько-німецького пограничча наспіли вістки про три випадки нарушення кордону чеськими літаками, які перелетіли німецький кордон під Грос-Шенау (недалеко Цітау), під Гінтер Гермдорф (гори Гельбсандштайн) і під Клінгенталем.

Недалеко німецької границі відбуваються вправи чеських військ.

—o—

СТРІЛ ДО НІМЕЦЬКОГО МІЛІЦІОНЕРА.

Нім. Інформ. Бюро повідомляє, що в місцевости Ельбоґен, на терені судетських німців чеський вояк, який стояв на мості, стріляв уночі до міліціонера німецько-судетської партії, який наближався до мосту. На щастя стріл не поцілив. Окружне бюро судетсько-німецької партії зложило протест перед чеською владою.

—o—

ФРАНЦУСЬКИЙ ПОСОЛ НА АВДІЄНЦІЇ У ПРЕМІЄРА ГОДЖІ.

З Праги повідомляють урядово, що премієр Годжа прийняв учора рано французького посла в Празі Делякроа, з яким обговорював біжучі справи. Також англійський посол Ньютон відвідав премієра в передполудневих годинах.

—o—

ШУШНІҐА НЕ ВИВЕЗЛИ З ВІДНЯ.

Німецьке Інформаційне Бюро заперечує поголоски, немовби Шушніґа вивезли до Ляйпціґу; він дальше перебуває у Відні, в Бельведері.

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, конференції, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру містимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Редакційний телефон. Просимо всіх, що звертаються до Редакції „Діла" телефоном, дзвонити на ч. 246-46, бо такий є тепер редакційний телефон. Телефон Адміністрації далі той самий: 229-41.

Присилайте передплату!

— **Лиси,** пелеринки, кравтки з футер виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до перехову літом. 3229

— **Спільні** річні пописи вибраних елевів усіх филій В. Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка відбудуться в днях 28. і 29. травня (субота, неділя) ц. р. в год. 7.30 вечором у малій салі. В програмі продукції фортепіяну, скрипки, віолончелі, сольоспіву і збірні, м. і. продукція орхестри елевів Муз. Інституту з Тернополя. Програмки замісць білетів вступу. 1148

— **Перед виїздом на відпустку** провірте як працює Ваш фотографічний апарат. Прецизійні направи фотографічних апаратів виконує фірма „Е-Комп", Львів, вул. Сикстуська 29. 1639

— **Весняний** Дансинг Карпатського Лещетарського Клюбу відбудеться в неділю 29. ц. м. в домівці КЛК при вул. Рутовського ч. 22, III. Початок в годині 20-ій.

— **Чергові сходини С. У. А.** відбудуться в суботу 28. ц. м. в год. 19-ій у домівці Союзу, Косцюшка 5 (Центробанк). Реферат виголосить м-р Петро Конюх на тему: „Поняття зневаги в польському карному кодексі".

— **Чергові сходини аплікантів** при СУА відбудуться в четвер, 26-го ц. м. в год. 19.15 у власній домівці при вул. Косцюшка 5. На порядку дня новий закон про устрій адвокатури.

— **Свято-концерт у честь митрополита Йосифа Сембратовича.** Кружок „Відродження" Малої Семинарії й секції вчителів при співучасти хору Богословської Академії та кружків абстинентів: гімн. СС. Василіянок, фах. школи СС. Василіянок, фахової школи „Труд", секції садівничок „Рідної Школи" та хлопячої школи ім. Б. Грінченка влаштовують 27-го травня ц. р. в год. 16.30 в семинарськім городі, Сикстуська 39 а свято-концерт у честь митрополита Йосифа Сембратовича. Вступ за запрошеннями. Добровільні датки для шкільної дітвори й молоді від 20—30 сот., для старших від 50 сот. і від 1 зол.

— **Виступ нашої співачки в радіо.** Довідуємося, що п. Евгенія Ласовська, відома співачка, співає у львівському радіо у вівторок 31. травня ц. р. від год. 17.10 до 17.50 (в концерті з орхестрою).

— **Ревізії в українських книгарнях у Львові.** В середу, 25. ц. м. передполуднем львівські поліційні органи перевели основну ревізію в українських книгарнях: Н. Т. Ш., „Просвіти" й „Рідної Школи", шукаючи за сконфіскованими книжками. Підчас ревізії крамниці книгарень були зачинені.

— **Зміна в русі трамваїв.** Підчас летунської вистави курсуватимуть між Гетьманською вулицею і входом на площу Східних Торгів (вулицями: Баторія, Софії) трамваї зі знаком „Т".

— **Новий почтовий уряд у Львові.** На час краєвої вистави літаків зорганізували у Львові в одному павільоні почтово-телеграфічний уряд під назвою „Львуф — Крайова вистава льотніча". Години урядування для публики від 8-ої рано до 8-ої вечором, навіть у неділі та свята.

— **Забороняють лугові пописи.** Староство в Теребовлі заборонило [illegible]ладити районові спортові пописи „Лугів" мотивуючи заборону тим, що програму треба узгіднити з повітовою командою П. В. і В. Ф., причому покликується на § 2 і 55 статуту. Такі заборони дістали „Луги": Будзанів, Говилів Вел., Романівка і Вербовець. Також не дають дозволів на лугові фестини з луговими вправами й пописами.

— **Арештування в Яворові.** В Яворові арештували студентку Анастазію Леонтович та її 16-літню сестру Олену. Краківський ІКЦ пише з приводу цих арештувань, що ревізія в арештованих дала обтяжуючий матеріял. Ці арештування є у звязку зі слідством у справі стокільканацятьох українців, яких арештували в равському повіті.

— **Арештованих у Сокальщині відставили до Львова.** Політична поліція з Сокаля перевела з початком травня низку ревізій серед молоді Сокальщини. В Поториці арештували 24-ох хлопців, у Вільці Поторицькій 2-ох, в Комареві одного, в Яструбичах одного і в Завишні. Майже всіх арештованих відставили до слідчих арештів у Львові. Причина арештів невідома.

— **Новий „Дом Людови" у Брідщині.** 22. ц. м. відбулося в Берлині, пов. Броди посвячення Дому Людового, вибудованого заходами Т. Ш. Л. і „місцевого населення. На цю імпрезу змобілізовано довколичні „звйонзкі стшелецке", „звйонзки резервістів" і т. д. Підчас посвячення промовляв брідський староста м-р Гродзеський.

— **Не хоче розуміти української мови.** У тютюневім кіоску львівського университету студент українець звернувся до крамарки по українськи. Шовіністична крамарка заявила, що не розуміє української мови. Университетська тютюнева крамниця обслуговує студентів, серед яких є і доволі замітний відсоток українців, проте засліплена шовінізмом крамарка забуває про це і своєю поведінкою ображує своїх клієнтів. Для українських студентів є лиш одна рада: университетську крамничку повинні вони оминати так, як українські покупці повинні оминати теж інші крамниці, де за їх власні гроші ображують їх національні почування.

— **Філії „Маслосоюзу" в Луцьку не розвязали.** Як довідуємося з поінформованого джерела, вістка польської преси про розвязання філії чи пак відділу „Маслосоюзу" в Луцьку, що її ми вчора подали за „Газетою Польскою", є неправдива. Як бачимо, деякі польські редактори не вміють відріжнити фактів від своїх побожних бажань...

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішньому тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 1.000.000 зол. на ч. 128215; 50.000 зол. на ч.: 44555 60671; 20.000 зол. на ч. 54913; 10.000 зол. на ч.: 38574 49244 54285 66758 94849 129379; 5.000 зол. на ч.: 34268 58637 92624 110304; 2.000 зол. на ч.: 2409 26624 32400 49274 53798 70041 75115 80082 86551 87596 99052 109612 117350 125628 133910 143551 144477 157406 157648; 1.000 зол. на ч.: 5497 6294 7104 14242 31024 33140 34750 35787 40779 43445 43598 45517 47307 48799 54167 62543 63570 70262 72785 73748 78433 82250 83274 85255 92019 96203 98056 103343 109254 113370 114260 123281 125204 129529 132309 135480 135938 136955 138372 138973 139066 136985 144171 145291 157439.

— **Божевільна кинулася під поїзд.** В Олешкові, пов. Снятин кинулася під особовий поїзд 3?-літня Василина Тименчук, яка терпіла від довшого часу на епілепсію і виявляла признаки умової недуги. Свідком тієї трагічної події був якийсь Ол. Опатинський, який хотів божевільну стримати, але вона, сильніша від нього, відтрунула його і скочила під поїзд та згинула на місці.

— **Катастрофа літака.** Під Клівлендом (Злучені Держави) упав великий пасажирський літак, що міг примістити 24-ох людей. 7-ох пасажирів та 3-ох членів залоги згоріло.

— **Жахливий цикльон** шалів над південно-бразилійським стейтом Параною. Він убив 16 осіб і 50 поранив.

— **Хотіли схопити міліонера.** До бюра богатого англійського фабриканта самоходів льорда Нафільда вдерлося в ночі двох людей, які намагалися його схопити і вивезти самоходом. Промисловець не послухав, тимчасом наспіла заалярмована поліція і арештувала напасників.

— **Подорож єгипетської королівської пари.** Царгородська преса повідомляє, що єгипетський король Фарук І. і королева Фаріда відбудуть у вересні ц. р. подорож по Середземному Морі, підчас якої відвідають Туреччину, Грецію та Францію.

— **Вмер відтворець ролі Христа.** Відомий у цілому світі відтворець постаті Христа у пасійних виставах в Оберамергав, Антін Лянг, вмер у 63-ому році життя на клініці у Мінхені. Він грав ролю Христа у пасійних виставах в роках 1900, 1910, 1922.

— **Стирія і Каринтія під водою.** Повінь, що навістила багато місцевостей в Австрії, прибирає катастрофальні розміри. Досі втопилося 8 осіб, матеріяльні шкоди величезні. Найбільші розміри прибрала повінь у Стирії та Каринтії. В рятунковій акції бере участь військо та члени націонал-соціялістичної партії. Комісар Райху на Австрію Біркель призначив 100.000 марок на допомогу повенянам.

— **Замкнули польсько-чехословацьку границю.** Щоб не допустити пошесті на терен станиславівського воєвідства, станиславівський воєвода, ген. Паславський наказав замкнути аж до відкликання особовий рух: на всіх господарських та туристичних переходах здовж польсько-чехословацької границі на терені повітів: стрийського, долинського, калуського, надвірнянського та косівського і на таких граничних переходах здовж польсько-чехословацької границі у стрийському повіті: Лавочне-Воловець, Климець-Веречки, в долинському повіті: Вишків-Торон, в надвірнянському повіті: Рафайлова-Тубаціль і Брустура, Яблониця-Лазещина і Ясіня, Воронєнка і Ясіня. Хто не пристосується до того наказу, того потягнуть до відповідальности.

— **Відкрили морську пристань** короля Соломона. Велика наукова експедиція американської орієнтальної школи в Єрусалимі почала [illegible] свого часу працю над Червоним Морем і [illegible]вом Акаба. Досі вдалося їй відкрити останки порту короля Соломона, що находяться тепер на пустині і мають нині 2.900 літ. Близько того порту, що засипаний сьогодні піском, находиться арабське місто Тель-ель-Келіфет. Це незвичайно цікавий порт, що грав у старовині велику ролю, згаданий у першій Книзі Царств у IX-ому розділі. Незадовго експедиція вийде над Червоне Море, щоб повести дальші досліди над відкритим портом Соломона.

—o—

З кіна.

КІНО „ХИМЕРА": „ГАСПАРОНЕ".

Легка музична комедія, чи радше оперета з відомим віденським фільмовим комиком-тенором Лео Слезаком та знаменитою танцюристкою Марікою Рек не дає може змоги добре вдуматися, зате дає змогу провести безжурно дві години на погідній фільмі й подивлятись прегарні балети, які цим разом багатством еволюцій і різнородністю декорацій зовсім не уступають американським балетам. Зокрема приковує на себе увагу глядача справжнім паприковим темпераментом Маріка Рек, яка танцює з радости і горя.

Слезак у ролі опереткового префекта поліції як завжди добрий. Акція збудована на легендарній постатті бандита Гаспароне, якого зовсім нема і на запозиченій з ґанґстерських фільм (очевидно без стрілянини і трупів) [illegible] розбишацтві. Цілість незвичайно приємна.

КІНО „ПАЛЯС": ПОЧАЛОСЯ НЕВИННО.

Американська фільма з типово американським сюжетом. Репортер великого нюйорського щоденника хоче зробити карієру своїми сенсаційними репортажами і вибирає собі на [illegible]ший стріл гарну міліонерку, що вибиралася вийти заміж за якогось французького графа. Він уміє добути від неї подробиці про її приватне життя тоді, коли вона цього найменше сподівається, щоб тільки мати матеріял до сенсаційних вісток. Молода дівчина вміє відомститися і молодий репортер зазнає всіх прикростей від своїх настирливих товаришів пера з інших газет, як теж від усіх можливих [illegible]. Іде дотепний двобій між молодим репортером і молодою міліонеркою, що навипередки видумують нові пакости і проявляють невтомну енергію, щоб докучити одне одному. Як цей двобій кінчається можна легко догадатися. Головні ролі грають: Тирон Павер і Льорета Юнг.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „ПОСТРАХ ДИКОГО ЗАХОДУ" і „ПРОВАЛЛЯ ЖАХУ".

Дві фільми повні диких розбишацьких пригод т. зв. „мексиканські". У них безліч позитивних героїв, що борються з бандитами і злочинцями, не лякаючися ніяких небезпек. „Пострах Дикого Заходу" дає нам нагоду добачити гарні краєвиди з дикої природи і [illegible]. Є тут сцени з револьверами, ножами, [illegible]ми і хитрощами, як і слід у таких фільмах, [illegible] мають окрему клясу аматорів.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА

Перше ювилейне районове свято „Просвіти" і [illegible] клашеві. Філія „Просвіти" на Львів-повіт [illegible] за серію районових ювилейних свят у [illegible] таке свято відбулося у вишницькій окрузі, у [illegible] Миклашів, у неділю 8-го травня ц. р. [illegible] щоглях уміщені, жовто блакитні прапори [illegible] тальнячу площу, місце торжества. [illegible] ли просвітяни в уладження вівтаря до [illegible] Божої, стоєшниці для хорів та оркестр. [illegible] просвітянський будинок були гарно прикрашені [illegible] ню та вишивками. На жаль, [illegible] дав відбути свято на площі і тому воно [illegible] церкві і в читальняному домі. Свято почалося [illegible] вій церкві торжественною Службою Божою, [illegible] правив о. крил. Гірняк, декан з Винник, [illegible] довколичного духовенства. Гарну проповідь [illegible] о. Кузьмбський, парох Чорнушовиць. При [illegible] Божої виголосив ще одну проповідь о. декан [illegible] який висловив радість, що ювилейні свята [illegible] починаються Службою Божою та [illegible] нинішньої доби, вказав на [illegible] життя народу з церквою. [illegible] ліга зробила помітне враження. [illegible] антри о. декан Гірняк, о. декан [illegible] Підберізець, о. Іванець, парох [illegible] тий, парох Гаїв, о. Романчукевич, [illegible] Окуньський, парох Чижикова й о. [illegible] Чорнушовиць відправили панахиду [illegible] „Просвіти". На Службі Божій і [illegible] хор з Винник. Гимном „Боже Великий" [illegible]

шу частину свята. При цій нагоді треба згадати про церкву у Миклашеві. На узгір'ю села, стилева і мурована будівля. Внутрі гарне мальовило мистців Ковжуна й Осінчука, долівка з шамотових взористих плит, частинно застелена дорогими килимами. Замітний взірцевий лад. Всюди пізнати руку доброго господаря, пароха і жертвенність парохіян. По обідній перерві, не зважаючи на постійний дощ, почалася друга частина свята — академія, у просторій, прикрашеній салі читальні. Добре підготовану високопатріотичну промову виголосив п. Рубан, злучені хори з Винник, Підберізець та Миклашева під орудою п. Ляшіки відспівали „Воскресний день", „Сонце Просвіти" і т. д. Злучені оркестри з Підберізець, Миклашева і Підборець відграли „Просвітянську увертуру" Кудрика, „Стрілецький вальс" — віланку й інше. Виголошено дві декламації: „Просвіті" — п. Іваниківна і „Привіт" — Василь Попович. Академію закінчено національним гимном. Ціла програма була дбайливо підібрана, підготована та виконана. Миклашівський район урочисто та гідно склав поклін Просвіті-Ювилятці.

ЛЮБЛИН.

Спільне свячене в Люблині відбулося при гр.-кат. церкві в неділю 8. 5. після торжественної Сл. Божої з хором. Співав дуже добре місцевий український хор. Свячене відбулося без алькоголю. Приявних було к. сто осіб, українців місцевих та з ближчих і дальших околиць Люблина. Після посвячення снідів о. Ф. засіли всі в святочнім настрою до багато заставлених столів. Окремий стіл обсіли веселі, розбавлені діти, які чулися найліпше в своїм крузі. Окремі столи на естраді заняв хор, який відспівав богацько гарних українських пісень народніх, стрілецьких та гагілок. Було кілька промов, які підбадьорили присутніх та кілька многоліттєвий. Опісля відбулася спільна знимка всіх учасників. А потім була забава з танцями і співами, яка протягнулася до 22. год. Найліпше бавилися наші вояки, для яких таке спільне свячене і забава є найліпшим „усуспільненням" і добре впливає на українське освідомлення. І діти, як і всі, були дуже вдоволені, одна дівчинка висловилася: „Я не знала, що тут можна так добре бавитися". Для українців заточенців, які живуть звичайно серед прикрих відносин, спільні зібрання чи забави мають велике значіння, тому варто би робити частіше спільні обіди з нагоди напр. Йордану, церковних празників тощо. В часі спільного свяченого присутні ухвалили і зараз вислали телеграму до Митрополита Шептицького з привітом і бажанням здоровля та виявом готовости боронити нашу Церкву перед всякими напастями.

САМБІР.

Концерт смичкового квартету. Дня 8. 5. відбувся в Самборі концерт смичкового квартету, який відограли пп. Огродніки і Маришики з Дрогобича (п. Маришикова — I. скрипка, п. Огродникова — II. скрипка, проф. Маришик — віоля, проф. Огродник — віольончеля). Того самого дня вполудне уладили концертанти музичний поранок для учнів тут. гімназії Рідної Школи, де п. Маришикова виголосила обширний реферат про творчість композиторів-класиків. Програма обіймала частини квартетів Гайдна, Бетговена, Моцарта, Шуберта, дальше Барвінського (мініятури), а також композиції проф. Огродніка (народні пісні, рондо). Концерт виказав повне зіграння інструментів, бездоганну інтерпретацію і дбайливе виконання поодиноких творів. Проф. Огроднік виявив також композиторські здібности, які варто би дальше розвивати. Публики зібралось, на жаль, дуже мало. **Гість.**

—o—

Спорт.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ КЛК.

Перші в цьому сезоні легкоатлетичні змагання відбудуться в неділю, 29. ц. м. на площі Сокола-Батька. Будуть це внутрішньо-клюбові змагання Карпатського Лещетарського Клюбу. В рядах КЛК найшлися тепер майже всі найкращі львівські змагунки і змагуни. Це дає запоруку цікавої боротьби та добрих осягів.

Про напрямні діяльности КЛК виголосить реферат п. Яро Гладкий в четвер, 26. ц. м. год. 18.30. Присутність всіх членів львівської филії обовязкова.

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Пригадуємо, що змагання цих двох дружин за мистецтво О. Л. відбудуться в четвер 26. ц. м. на грищі Погоні. Початок метчу в год. 5.30 попол.

В год. 3.30 відбудеться стріча Україна II — Гасмонея II — змагання за мистецтво А-кляси.

СИТКІВКА.

МІЛЯНО. **Італія — Польща 3:2.** Італія перемогла Польщу у сиківкових змаганнях за чашу Дейвіса. Гебда переміг Торовія, який грав замість хорого де Стефані 6:3, 3:6, 6:1, 6:4. Останню гру програв Тлочинський із Канапелім 2:6, 1:6, 6:2, 2:6. Таким чином Польща відпала від дальших гор.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Ференцварош — Будафок 2:1, Гунгарія — Буда I XI 10:1, Уйпешт — Електромош 2:1, Кішпешт — Бочкай 3:0, Сіркетаксі — Немзеті 3:2, Фебус — ЕТО 2:2, Сегед — Терешвеш 2:2, Мистецтво Мадярщини здобув остаточно Ференцварош.

БОКС.

Висока перемога европейських боксерів.

МІННЕАПОЛІС. У боксерськім метчу европейська дружина перемогла американську у всіх 8 стрічах, значить Европа виграла на американський рахунок 8:0.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Іриней Назарко ЧСВВ: КАТОЛИЦЬКА ВИХОВНА ІДЕЯ. Виклад виголошений у першій серії виховних конференцій, улаштованих Ген. Інститутом Кат. Акції. Накладом Генерального Інституту Католицької Акції. Львів, 1938. Вел. 8-ка, стор. 12.

Василь Сімович: ПРОБЛЕМА ГАРМОНІЇ СКЛАДІВ У МОРФОЛЬОГІЇ СЛАВЯНСЬКИХ МОВ. Видання Українського Історично-Фільольогічного Товариства в Празі. Прага, 1937. Велика 8-ка, стор. 10.

О. М. Каровець ЧСВВ: ВЕЛИКА РЕФОРМА ЧИНА СВ. ВАСИЛІЯ В. 1882 р. Четверта частина. Видавництво ЧСВВ у Жовкві. Жовква, 1938. 8-ка, стор. 500.

Володимир Дорошенко: ПРИМІТКИ ВОЛОДИМИРА АНТОНОВИЧА ДО ШЕВЧЕНКОВОГО „КОБЗАРЯ". Видання Українського Історично-Фільольогічного Товариства в Празі. Прага, 1938. 4-ка, стор. 12.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. Двотижневик. Рік VII. Ч. 9. 1-го травня 1938. Львів. — Зміст: Лев Ясінчук: Наша оборона. — Ольга Нзорська: З точки шкільних ашитків. — Золочів. — Справа бібліотек при кружках Р. Ш. — Педагогічна вагітна. — Будуємо свою політехніку. — Д-р П. Біланюк: Що пікавить людину в її дитинстві та молодості. — Протиалькогольна діяльність у школах Р. Ш. — Т-во „Відродження" вчить національної дисципліни. — Англійська петиція у справі знищення українського шкільництва в Румунії. — Посмертні згадки. — З життя Р. Ш. — Бібліографія. — Різні вісти.

РІДНА МОВА. Науково-популярний місячник присвячений вивченню української мови. Рік VI. Ч. 5 (65). Травень, 1938. Варшава. Зміст. І. Огієнко: Складня української мови. — М-р В. Барагура: Ідея й форма літературного твору. — І. Огієнко: Давньоєврейська поезія. — М-р І. Ковалик: Назалізація приголосних в українських говірках. — Ген. В. Дашкевич-Горбацький: Історичний підклад різних назов території України та її корінного населення. — Л. Українка: Про велети, казка. — Б. Лисянський: Колись. — М. Іванський: Ой, взяло, взяло... — М. Рішко: Молитва. — Л. Г.: Забуття. — Рідномовні замітки. — Дописи прихильників „Рідної Мови". — Від Адміністрації.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Річник 41. Число 5. Травень 1938. Жовква.

ТРИЗУБ. Тижневик. Рік видання XIV. Ч. 17-18 (617-618). Париж.

КАЛОСЬСЕ. Беларускі літаратурна-навуковы і грамадзкі часапіс. Год IV. Кніжка 1 (14), 1938. Вільня.

НАША ШКОЛА. Педагогічний часопис. Річник IV. Число 4, квітень 1938. Ужгород.

ШЛЯХ. Релігійно-громадський часопис для народу. Рік II. Ч. 5 (13). Квітень, 1938. Луцьк.

Виказ жертв

НА БУДОВУ ДІВОЧОЇ БУРСИ ДЛЯ ДІТЕЙ ЕМІГРАНТІВ

Виказ ч. 1 (від 19. X. 1937. до 6. IV. 1938 р.).

В зол. зложили: Д-р П. Шкурат 50, Посол С. Скрипник 10, Ген. Загродський 4, І. Шаповал, Франція 5, П. Охрімчук 0.50, Л. Гречанік 5, М. Ващенко 3, А. Батюта 5, Л. Макаревич 10, Е. Силенкова 5, Е. Которович 3, А. Бафабкин 10, Проф. О. Пеленський 3, С. Тищенко 10, А. Нестеренко 5, А. Віхман-Шраг 5, В. Євтушенкова 5, І. Чудненко 10, Прот. Червінський 1.40, Д-р Р. Могильницький 5, Інж. І. Шоттенов 3, А. Пухальський 2.50, Б. Горавський (збірка в інтернаті) 6.35, Я. Горшківський 10, Б. Мороз 10, Спілка інженірів і техніків на еміграції 20, Інж. Є. Плющ 10, О. Калюжний 1.50, Е. Рєутова 5, А. Качан 8, Проф. д-р І. Фещенко-Чопівський 10, Митрополит А. Шептицький 20, Інж. К. Перхорович 5, О. і П. Шандруки 10, В. Сахно 3, М. Мацієнко 2, В. Будзило 3, П. Самутін 1, М. Смовська 5, Ю. Ординський 2, В. Білецький 5, Проф. Д. Дорошенко 5, Епископ Полікарп 10, В. Чабанівський 5, А. Лященко 3, Е. Шклер 1, Д-р І. Лівицький 5, Ген. В. Сінклер 3, М. Галушко 2, П. Багриновська 10, Ген. В. Кущ 10, Українське Правниче Т-во 15, О. Яковлів (збірка в Скемпому) 14.20, С. Савула 5, О. Чубук-Подільський 5, Ремісниче Т-во „Зоря" в Жовкві (збірка) 5.10, Інж. Ю. Липинський 20, Інж. А. Шумовський 5, О. Вишнівський 5, К. Вишнівська 5, М. Волков 8.50, Посол З. Пеленський 5 А. Савович 5, Презид. А. Лівицький 100, П. Радлінський 6, В. Малець 10, Т. Козак 5, Відділ У. Ц. К. Вроцлав 3.65, Митрополит Діонісій 100, А. Волійський 5, Інж. С. Тимошенко 5, Д-р Д. Ладика 5, Відділ У. Ц. К. Рейовець 10, Інж. М. Теліга 10, Інж. М. Трепет 18.55, Г. Самчук, Ю. Луцик-Мулик, Ф. Войтюк 10, Г. Білоусова 2, Войцеховський 5, Відділ У. Ц. К. Люблин (через п. полк. О. Вишнівського) 23.20, Інж. Д. Клекоцький 2, М. Осідач 3, Черешський 4, В. Таранович 5, З. і М. Пікульські 5, А. Качан 3, І. Кормоухів 10, С. Савула 5, Інж. І. Гнойовий 5, Інж. І. Гнойовий (збірка в родині Криницьких Берестя н. Б.) 13.20, Архимандрит Палладій 20, І. Кобилко 5, Рудичів 5, Гімн. Т-ва „Рідна Школа" Львів 5, А. Швед 5, М. Гресько 5, Т. Скоропський 3 Відділ У. Ц. К. Тересполь 5, Л. Дяєова 5, Інж. Р. Пономарчук 10, В. Савченко-Більський 15, Офіс Нансена (Женева) 1.219.05 (1000 шв. фр.), О. Товаржевська-Карашевич 5, Союз Укр. Емігрантів Варшави, 50% прибутку з вечірки 157.15, Інститут для дівчат в Перемишлі 10, Відділ У. Ц. К. Біловіжка 6.25, Гальчевський-Войнаровський 5, О. і М. Рибачуки 5, Відділ У. Ц. К. Ченстохова (дохід з Ялинки) 100, Відділ У. Ц. К. Познань (збірка) 8.25, Ліквідаційна Комісія Міжорганізаційного К-ту по увіковіченню памяти С. Петлюри Каліш 151.30, Відділ УЦК Сосновець (через п. Шевченка) 10, Д-р Г. Чуйко-Чикаленко 10, М. і Є. Федосієві 10, О. Рибачукова 5, Відділ УЦК Гайнівка 5.50. — Разом 2.612.15 зол.

Всім жертводавцям складає сердечну подяку та просить про дальші жертви Союз Українок-Емігранток у Варшаві.

При схвореннях шлунка і кишок, як теж жовчевих доріг склянка природної гіркої води **Франціська Йосифа вживана** щодня натще є знаменитим, неохибним, все делікатним засобом прочищення. Спитайте лікаря.

Театри.

Великий Театр:

Четвер 26. 5. год. 3.30 попол. „Роз-Марі". год. 8. веч. „Вояк королеви Мадагаскару".

Пятниця 27. 5. год. 8. веч. „Вояк королеви Мадагаскару".

Субота 28. 5. год. 3.30 попол. „У святоіванську ніч", казка для дітей. Год. 8. веч. „Вояк королеви Мадагаскару".

Неділя 29. 5. год. 3.30 попол. „Вояк королеви Мадагаскару". Год. 8. веч. „При меті".

Театр Ріжнородностей:

Четвер 26. 5. год. 3.30 попол. „Травневі пращі"; год. 8. веч. „Травневі працлі".

Пятниця, 27. 5. год. 8. веч. „Травневі працлі".

Субота 28. 5. год. 8. веч. „Травневі працлі".

Неділя 29. 5. год. 3.30 попол. „Травневі працлі". Год. 8. веч. „Травневі працлі"

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

26. 5. Сіяла квітка.

З Жовкви їде театр до Камінки і Радехова.

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
ПУДЕР З ПУШКОМ
ціна зл. 1.25
в наймодніших краєках
Й. ШАХ ВАРШАВА

З заграничної попеліни вибагливі мужеські сорочки
шие на міру і продає готові кооператива
„БАЗАР" Львів, Руська ч. 3.

ПНЕВМАТИКИ „STOMIL" дешеві і добрі
поручає по фабричних цінах
Витовд Транда
Ч.959 ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 7.

Український Текстильний Склад
„Manufactura" Львів, Капітульна Площа 3.
Поручає: модніші шовки на сукні, вовни на літні костюми, комплети та сукенки. — Камгарни на мужеські літні одяги, матеріяли на загортки, попеліни та оксфорди на спортові сорочки та інше.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ГЛУСЬКЕ:
26. 5. Гетьман Полуботок.
27. 5. Мазепа.

ЗАЛІЩИКИ:
28. 5. Пісня Бескиду.
29. 5. Маруся Богуславка.
30. 5. Чесна Сузанна.
31. 5. Гетьман Полуботок.
1. 6. Мазепа.

ГОРОДЕНКА:
2. 6. Пісня Бескиду.
3. 6. Чесна Сузанна.
4. 6. Гетьман Полуботок.

Концерт кобзарів-бандуристів під артистичним проводом Волод. Шуля:
29. 5. Яворів.
2. 6. Городок.
Турне під адм. Степана Орача

КІНА.

АПОЛЬО: „За заслоною".
АТЛЯНТИК: „Дочка Шанхаю".
БАЛТИК: „Володарка пущі", „Король і хористка".
ВАНДА: „Залога" та „Сто потіх"
ГРАЖИНА: „Сціпіон Африканський".
ЕВРОПА: „Верес" на осн. Родзевичівни.
КАСІНО: „Восьма жінка Синьобородого".
КОПЕРНИК: „Інститутка" (Д. Дарбін).
МАРУСЕНЬКА: „Пострах Дикого Заходу" та „Провалля грози".
МЕТРО: „Кохає, любить, шанує", „Закоблений у тарапатах".
МІРАЖ: „Шопен — співець волі".
МУЗА: „Шеф розвідки" із Конрадом Файдтом.
ПАЛЯС: „Почалося невинно" (Льоретта Йонг).
ПАКС: „Пат і Паташон у раю", „Срібна торпеда".
РАЙ: „Роберт і Бертран або два злодії".
РІЯЛЬТО: „Я винувата".
РОКСІ: „Капітан Тойльор" (Ґері Купер).
СВІТ: „Магічний ключ" з Бор. Карловим, „В. З. не причалив".
СТИЛЕВЕ: „Мій пан чоловік" і ревія.
ТОН: „Володарка джунглів", „Поразка Білого Кобри".
УТІХА: „Таємне проміння" та ревія.
ХИМЕРА: „Гаспароне" (Лео Слезак).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 6).
„Франція" (Нормандія, Бретанія).

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовид" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Венеція, Верона, Капрі".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 26. травня 1938.

8.00 Сиґнал часу, 8.05 Ран. дениик, 8.15 Орх. концерт, Після богослуження коло год. 10.30 Муз. з пл., 11.30 Радіофонізація варшавського воєвідства, 12.03 Симф. поранок, 13.00 Маскарадова історія, 13.20 Музика орх., мандоліни, спів, форт., 14.45 Для села: Нар. приповідки і наук. передбачування погоди, Море і сільський нарід, Трансм. зі села Неджева, Кутнівського повіту, 15.45 Нар. капеля, спів, 16.25 Діти дітям, пісні, пісеньки, 16.45 Опіка над нар. мистецтвом, 17.00 Оперова музика, спів, 17.55 Р. Фолькман: Тріо б-моль оп. 5, 18.30 Трансм. з Льондону: Розр. концерт унив. „Ди Леслі Бриджвотер Квінтет", 19.00 Приятель і приятелька, 19.10 Як давніше танцювали, концерт орх., 19.35 Листи та програми, 19.45, 21.10 Спорт, 19.50 Програма на завтра, 20.00 Трансм. з Базар конгресу в Будапешті, 21.00 Веч. дениик, 21.25 „У травні" розр. концерт, хор, орх., 22.50 Ост. вістки, 23.00 Ловецькі терени у Польщі (відчит у німецькій мові), опісля Олікерів альбум.

Пятниця, 27. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Сільська молодь при праці, 11.40 Пісні Моцарта й Бетовена, 12.03 Полудн. авдиція, 13.45 Госп. гутірка, 13.50 Із давньої музики, пл., 14.20 Легка музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Хто її знає", Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Моя вивірка, опов. для дітей, 16.00 Гутірка з хорими, 16.15 Розр. орхестра, 16.45 20.02 Актуальна гутірка, 17.00 Дитина серед дорослих, 17.15 Двофорт. музика, 17.50 Огляд видань, 18.00 18.50 Спорт, 18.10 Турист. інформатор, 18.15 Вок. дуети у вик. А. Димніцької, сопран у супр. форт., 18.30 18.55 Програма на завтра, 18.35 Гімнастика волі, 19.00 „Американська сензація", вес. авд. 19.42 Пісні й танки, 20.12 Симф. концерт, орх., спів, у перерві коло год. 21.00 Веч. дениик, акт. гутірка, 22.06 Танк. музика, орх., 22.50 Ост. вістки, 23.00—23.30 Танк. музика з пл.

Субота, 28. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.40 Респігі: „Фонтани Риму пл., 12.03 Полудн. авдиція, 13.45 Концерт бажань, 15.20 Радіотехн. актуалії, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Авд. для дітей з муз. ілюстр., 16.15 Від Олімпу до Вальгали (Россіні, Белліні, Меркаданте, Маєрбер), сопран, баритон, хор, 16.50, 18.35 19.50 Актуальна гутірка, 17.50 Наша програма, 18.00 18.50 Спорт, 18.10 Орх. концерт, Фішлер бас, 18.35 Для села, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Авд. для дітей; „Ліси" словно муз. авд. 20.00 Раз — це мало, муз. спогади з травня; у перерві в год. 20.45 Веч. дениик, 21.45 Свято фіз. виховання, 22.00 Орх. концерт, спів, 22.50 Ост. вістки, 23.00—23.30 Шлеська позитивка.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 26. травня 1938.

БЕРЛІН 18.30 Китиця вальсів. БІЛГОРОД 20.45, 21.00 Нар. пісні, 21.45 „Моцарт і Саліері" БУДАПЕШТ 15.30 Форт., 17.30, 18.00 Нар. пісні, 21.35, 22.00 Мадяр. муз., ВІДЕНЬ 10.00, 11.15 Концерт кам. орх., 15.20 Концерт тріо ґітаристів, 16.00, 17.10 Розр. концерт, 19.10 Скрипковий рецитал В. Барилі, КОШИЦІ 18.00 П. Федор „У рідним краю" драма, 18.45 Вістки, МІЛЯНО 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія і орґ. музика, ПРАГА 15.10 Легка музика, 16.45 Військ. орх., 18.30 Муз. твори на отворенні Нар. Театру в Празі, 20.00 Концерт, РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Увви, 18.30 Камер. музика, 20.15 Віол., 20.30, 21.00, 22.00 Концерт, РИМ 17.15 Камер. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Мойсей" бібл. мельодрама Россінія, СОФІЯ 18.00 Військ. орх., 19.00 Пісеньки, 20.45, 21.00 Спів. рецитал.

Пятниця, 27. травня 1938.

БЕРЛІН 14.15 15.00 Розр. музика, 17.00 Соната на 4 руки Шуберта, 19.10 „Отелльо" оп. Вердія, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів, 19.00 Циг. музика, 22.20 Концерт квінтету, ВІДЕНЬ 18.00 Молодь грає і співає, 19.30 Пісні, хор, музика, 20.00 Розр. концерт, 21.10 „Бути або не бути" монольоги, КОШИЦІ 14.05 18.45 Вістки, 18.00 От. Чепіль: „Про легуцькі напади", Концерт нар. пісень, МІЛЯНО 17.15 Скрипки, 20.30 Танк. музика, 21.00 Розр. мельодії, 21.55 22.00 Скрипка, ПРАГА 16.40 Квартет д-моль Ірака, 18.20 Сальон. музика, 20.20 Концерт орх., сол., РАДІО ПАРІ 20.15 Форт., 20.30 21.00 22.00 Театр Увви, РИМ 17.15 Спів, 21.00 22.00 „Фраскіта" оп. Легара, СОФІЯ Амер. пісеньки.

Субота, 28. травня 1938.

БЕРЛІН 15.30 Вес. вок. авдиція, 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Давні улюблені мельодії, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.00 Шопенівський концерт, 18.00 19.00 Циг. музика, 20.00 21.00 „Ісус Христос" орат. Ліста, 21.45 22.00 Оперетові мельодії, ВІДЕНЬ 12.00 Орх. концерт, 19.10 Вок. авдиція, 19.45 20.00 21.00 „Циганський барон" оп. Штравса, КОШИЦІ 14.05 18.55 Вістки, 18.00 Президент республіки і Підк. Русь, монтаж, МІЛЯНО 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 „Міса Солемніс" Бетовена, ПРАГА 18.20 Концерт нар. капелі, 19.20 Легка музика, 20.00 21.00 „Подув весни" оп. Мерана, РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 Театр Увви, 21.10 Кабарет, РИМ 19.40 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Масковий баль" оп. Вердія, СОФІЯ 19.30 Спів.

БІРЖА.

Львів, 25. травня 1938
Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·57, 89·10, Доляри американські 5.30·00, 5·27·50 Доляри канад. 5·25·50—5.23·00. Фльорени гол. 293·99—292·25, Франки фр. 14·84—14·54, Франки швайцарські 121·40—120·60 Фунти англ. 26·37—26·31, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч 12·00— 9·00 Кор. дан. 117·85—117·00 Кор. норв. 132·53—131·55, Корони шв. 136·04—135·05. Ліри італ. 22·20—21·60, Марки фінлян. 11·67 —11·25, Марки нім. 88·00 — 82·00, Тель Авів 26·20—25·95 Марки нім. срібні 105·00 — 99·00

Акції.

Банк Польський 120·00 Цукор. 34·00, Вугіль 28·75, 28·25, Ліпльоп 74·75. Можеїв 12·25, Островець 54·25, Стараховичі, 38·50, 36·50, Габербуш 47·75.

Папери

4 і пів проц. внутр. 65·00, 65·00, 3 ін. 1 ем. 81·00 серія 90·00, 3 пов. інв. 2 ем. 81·75 серія невот. 5. конверс. 70·25 прем. дол. 41·50 4 консол. 68·13
Тенденція неодностайна.

ЦІНИ "МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 25 травня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2·45 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 2·50 зол.
1 кг. масла експорт. за звчет. 2·50 зол.
молоко 16—17 сот.
(яйця копа) 3·40—3·45 зол.
Тенденція на масло знижкова на молоко та яйця вдержана

ПАНСІОНИ

ЗЕЛЕМЯНКА — Живець п. Гребенів у Карпатах, зупинка Зелемянка. Соняшні кімнати з утриманням, ціни помірковалі, купелі солянка заліз. йодова. Проспект на бажання. 1049 7-10

ПАНСІОН „ЧЕРЕМШИНА" запрошує до себе гостей. Вілли велика, коло „Шаротки" близько двірця, а не при дорозі, з комфортом уладжена, має свій прегарний смерековий ліс. Харч добірний і солідний, на бажання ярський. Зокрема приймає реконвалесцентів до окремої вілли, де мають дбайливу опіку і ерезове відповідне відживлювання. Зголошення слати на адресу: Наталія Семашкова, Ворохта, панс. „Черемшина". 1143 1-2

МЕШКАННЯ

СОНІШНЕ мешкання, з кімнати, кухня без подвітку — вул. Абрагамовичів бічна Кадецької. 1149

КУПНО-ПРОДАЖ

ПРОДАМ пів камениці III. пов. при вул. Личаківській. Дохід 6-тго з пiвкамениці 518 зол. місячно. Зголошення під 212-11. 1139

ЕЛЕКТРИЧНИЙ ПИЛОСМОК „Ундер" найновішої конструкції поручає Ґемшпер, Львів, Леґіонів 37. 972

ЗЕЛА ЛІКУВАЛЬНІ всякого роду пропонує „Ґербаполь", Львів, 3. Мая 21. 1138

СКЛЕП з добірною ґалянтерією і ... ками в центрі міста **продам** з причини ... динних за готівку коло 3.500 зол. ... хиця впровадку в деталі. Перемиська Костюшка 7, „Мек-ка". 1148

РІЖНІ

СЕКРЕТ доброї направи годинника — це додаток оригінальних частин годинника. Всякі оригінальні частини має тільки мистець годинникарства **Гутман, Сикстуська чотирнацять.** 1138

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сапіжинська ...

ВСЯКІ кравецькі прибори і модні приданки поручає М. ЦУКЕР, Львів, Казимира Великого 28. 1102

РОБІТНЯ АРТ. БРОНЗІВНИЧА Ст. Фединського Львів, Вірменська 25 (в „Зорі") виконує всякі церковні предмети зі срібла і бронзи. Позолочує старі ...

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську — міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 1168

СОРОЧКИ МУЖЕСЬКІ з шовкової попеліни 5.90, льняні оксфордові в деньо, гладкі 4.90 — 5.90 — 6.75. Ковпери з пітганки зі сирого шовку, подвійні ... ни в кроплі 2.50. Фабрика білля „АСТРА" Львів, Сикстуська 2.

ОГОЛОШЕННЯ.

Найдешевші меблі
в українській кооперативі АРХО
Львів, Корняктів 1. Тел.: 272-04

Навіть мурин біліє вживаючи цього мила
МИЛО Квітові Води
ВАШЕ ОЧКО
ГАЛИЦЬКА 1. РІГ РИНКУ

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого пудру „CSAVE" 50 сот.
Пробний пакет. Перфумерія
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА
ФІЛІЯ КОПЕРНИКА
ФІЛІЯ ГАЛИЦЬКА 18.

За редакцію відповідає Олександер Костир. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок